Memleketin her tarafında sıcaklar ve kuraklık devam etmektedir. Zürra yağmur bekliyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Almanyada iş bayramı münasebetile dün muazzam merasim yapıldı. Başvekil Hitler bir nutuk söyledi.

FIYATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2953 | ÇARŞAMBA 2 MAYIS 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

Rusya, Almanya

Sovyet Rusya, Hitler Almanyası tarafından takip edilen haricî siyasetin hedeflerini keşfetmeğe çalışıyor. Milli Sosyalist hükûmetinden evvel, bu siyasetin istikameti oldukça vazıhtı: Almanya, Lokarno muahedesini imzalamakla garp hudutlarını her halde uzun bir zaman için, kat'i olarak kabul etmişti. Avusturya ile Almanya arasında bir ittihat on beş seneden beri Almanya'nın hedeflerinden birini teşkil etmekle beraber, her halde Hitler'den evvelki hükûmetler garbî Avrupa devletlerine rağmen bunu tahakkuk ettirmek yolunu tutmadılar. Hitler iktidara geçmezden evvelki Alman hükûmetlerinin ehemmiyet verdikleri bir mesele de Sovyet Rusya ile dostluğun idamesi idi. Rafallo konferansından sonra Hitler iktidara geçinciye kadar Almanya için Rus dostluğu daima sıkıştıkça üzerine çekilecek bir ric'at hattı mahiyetinde idi. Bu vaziyette geride Lehistan ve Çekoslovakya kalıyordu. Almanya'nın şark hudutlarını teşkil eden bu memleketlerle olan müşterek hudutlarını değiştirmek, Alman haricî siyasetinin en esaslı hedefi gibi görünüyordu.

Hitler iktidara geçtikten sonra vaziyet garp cephesinde olduğu gibi devam etti. Fakat şarkta haylı değişti. Hitler Almanyası Lehistanla bir misak imzalıyarak harpten beri devam eden Alman - Leh münasebetlerini tanzim etti. Diğer taraftan Rusyaya karşı takip edilen dostluk siyaseti de nihayetlendi. Hitler Almanyası garp siyasetini değiştirmeksizin Lehistanla anlaştıktan sonra her tarafta alâka ile şu sual sorulmıya başladı.

— Acaba Hitler Almanyası tarafından takip edilen hariçî siyasetin hedefleri nedir? Fransa, Belçika, Danimarka ve garp komşularile mesele çıkarmak istemiyor. Lehistan'la anlaşmıştır. Geride Avusturya ile ittihat meselesi kalıyor ki, bu mesele ile uğraşmak için Almanya'nın başka sahalarda bu derece fedakârlıkta bulunması icap etmiyordu. Bu suale cevap ararken, Lehistan'la Almanya arasındaki misakın şümul ve ehemmiyeti mevzuubahsoldu. Bunun iki memleket arasındaki ihtilâfları halleden bir mukaveleden daha şümullü ve Baltık memleketlerini, hattâ Rusya'yı aralarında taksim için bir uzlaşma olduğu rivayet edildi. Filhakika bu şüpheyi teyit edecek vaziyetler yok değildi. Bir defa Hitler'in meşhur sözü vardı: Alman milletine mukadder olan vazifelerden bahsederken, Milli Sosyalist lideri demişti ki: "Artık Almanya için garpte yapacak iş kalmamıştır. Istikbalimiz şarktadır.,,. Londra cihan iktısat konferansında o zaman İktısat Nazırı olan Hugenberg bu siyaseti daha mütebellir bir şekilde ve adeta resmî bir teklif halinde ileri sürmüştü.

O zamandan beri Sovyet Rusya Almanya'dan şüphelenmektedir. Sovyet devlet adamları Alman devlet adamlarını ilzam etmek istiyorlar. Eğer Alman - Leh misakı şarkta bir taarruz manasını tazammun ediyorsa, Sovyet Rusya bu taarruza ilk önce üç küçük Baltık devletinin hedef olduğunu bildiği için bunların beynelmilel vaziyetlerini takviye etmek istemiştir. Sovyet Rusya ile Latviya, Estonya ve Litvanya arasında birer ademi tecavüz misakı vardı. Bu misakların müddeti bitmeden bunların müddetini on sene daha temdit etmiştir. Bu yolda kendi uhtesine düşen vazifeyi yaptıktan sonra bu devletlerin istiklâllerini kefalet altına almak için Lehistan'a teklifte bulunmuştu. Lehistan bu teklifi kabul etmemiştir. Çünkü Sovyet Rusya ile Lehistan'ın bu yoldaki müşterek taahhütleri, Almanya aleyhine bir hareket telâkki edilebilirdi.

Sovyet Rusya geçenlerde aynı teklifi Almanya'ya da yapmıştır. Berlinden bildirildiğine göre, Almanya da Baltık devletlerinin istiklâllerini kefalet altına almıya razı olmuyor. Almanya bu hareketini şu yolda te'vil ediyor:

1 — Evvelâ Lehistan'a yapılan ve Almanya aleyhine müteveccih gibi görünen bir teklifin şimdi Almanya'ya yapılması doğru değildir.

2 — Bu devletlerin istiklâllerini kefalet altına almak lüzumsuzdur. Çünkü Almanya bunların Rusya tarafından taarruza uğrıyacağına kani değildir. Kendisi de bir tecavüz emelini beslemediği gibi, üçüncü bir devlet, yani Lehistandan da bir tehlike varit değildir.

3 — Bu devletlerin istiklâllerini kefalet altına almak, dolayısile onları müşterek himaye altına almak demektir. Bu, alâkadar küçük devletlerin istiklâllerile telif kabul etmez bir hareket olur.

Bu Alman cevabının bazı noktaları doğru olabilir. Fakat Almanya'nın görmemezlikten geldiği ehemmiyetli bir nokta şudur ki Rusya tarafından ileri sürülen teklif, bu küçük devletlerin mukadderatından ziyade Rusya ile Almanya arasındaki münasebetlerin iyileşmesini istihdaf ediyor. M. Litvinof, Almanya tarafından girişilecek böyle bir taahhüt iki memleket arasındaki münasebetlerin gerginliğini izaleye yardım edeceğini Almanlara bildirmişti. Şimdi Almanya yalnız küçük devletlerin mukadderatı üzerinde durarak meselenin en ehemmiyetli tarafı olan Rusya - Almanya münasebetlerini nazarı itibara almıyor.

Nasıl ki Almanya'nın ret cevabından sonra Sovyet Rusya - Almanya münasebetleri daha ziyade gerginleşmiştir. Sovyet Rusya Almanya ile Lehistan arasındaki münasebetlerin şeklinden şüpheleniyordu ve her iki devlete de yapılan teklif bu devletler tarafından takip edilecek siyasetin hedef ve gayelerini iskandil mahiyetinde idi. Evvelâ Lehistan, sonra da Almanya tarafından verilen cevap karşısında Sovyet Rusya Lehistan'ın ve Almanya'nın hedef ve gayelerinden şüphe etse yerinde bir endişe olur.

Ahmet ŞUKRU

Başvekil Meclisté

Haricî, dahilî ve malî işleri izah eden mühim bir nutuk söyleyecektir

Hükûmetin; bütçe münasebetile Meclise vereceği izahat bilhassa ehemmiyeti haiz olacaktır

Encümen tetkikatı ilerledi

Bütçe encümeni reisi Mustafa Şeref Bey

ANKARA, 1 (Telefonla) — Bütçe encümeni varidat lâyihalarile bütçeler üzerinde tetkiklerini ilerletmiştir. Encümen ayın 10 una kadar bütçe projeleri üzerinde müzakerelerini ikmal ederek bütçeleri tab'a verecektir. Bu suretle bütçelerin meclisi umumî heyetinde ayın yirmi sinde görüşülmesine başlanabilecektir.

Hükûmetin bütçe münasebetile yüksek meclise vereceği izahat bilhassa ehemmiyeti haiz olacaktır.

Bu münasebetle Başvekil İsmet Paşanın haricî, dahilî ve malî işlere temas eden beyanatta bulunmasma intizar olunmaktadır.

Varidat lâyihalarile bütçelerin müzakereleri hazirana kadar ikmal edilecek ve haziranda intacı mukarrer diğer işlerin görüşülmesine devam olunacaktır.

Meclisin bu sene temmuza kadar çalışması ve temmuz başında yaz tatiline karar vermesi muhtemeldir.

Fransada bir ihtilâl teşebbüsü meydana çıkarıldı!

Bir çok evlere mühimmat saklanmış, hareketin plânları hazırlanmıştı

PARİS, 1 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Geniş mikyasta bir ihtilâl teşebbüsünün, Fransız ve Belçika zabıtasının müşterek faaliyeti ile akamete düşmüş olduğu zannedilmektedir. Bu teşebbüsün elebaşılarından dokuz kişi tevkif olunmuştur. Bunlardan biri İsviçreli, biri İtalyan, biri Alman, ikisi Hollândalı, ikisi Polonyalı ve ikisi de Yugoslavyalıdır.

1 mayısta icrası mutasavver olan bu harekete dair mufassal plân lar ile silâh ve mühimmatın müdahhar bulunduğu evlerin bir listesi

(Devamı 7 inci sahifede)

Memleket rehberlerini yetiştiren öz ana: Harbiye

1000 genç yeniden dün bu öz kucağa merasimle iltihak etti

Gülhane parkında yapılan merasim

Gülhane parkında dün yapılan merasim ve merasime kumanda eden Maltepe Askerî lisesi müdürü Erkânı harp Miralayı Adil Bey . . . .

Askerî liselerimizden bu sene çıkan bine yakın talebenin Harbiye mektebine teslim merasimi dün Gülhane parkında güzel bir şekilde yapılmıştır. Merasime saat 17,30 da başlanmıştır. Fakat bundan evvel merasimi görmek için yüzlerce halk Gülhane parkına gelmeğe başlamış tır. Bilhassa talebenin anaları, babaları ve kardeşleri bu kalabalığın ekserisini teşkil ediyordu.

Saat 16 da Maltepe lisesi mezunları mektep bandosu önde ol -

(Devamı 7 inci sahifede)

Gazi Hz.

Büyük reis Derviş ve Kemalettin Sami Paşaların mezarlarını ziyaret ettiler

İSTANBUL, 1. A.A. — Bugün gece yarısından sonra bire çeyrek kala Reisicümhur Hazretleri İsmet Paşa Hazretleriyle beraber Haydarpaşaya müvasaletle doğrudan doğruya Dolmabahçe sarayını teşrif buyurmuşlardır.

* * *

ISTANBUL, 1 (A.A.) — Reisicümhur Hazretleri bugün geç vakte kadar Dolmabahçe sarayında meşgul oldular. Akşama doğru motörle Boğaziçinde bir gezinti yaptıktan sonra saraya dönmüşler ve İsmet Paşa Hazretleriyle beraber Milli Müdafaa müsteşarı merhum Derviş Paşanın Maçkada ve Berlin büyük elçisi merhum Kemalettin Sami Paşanın Eyüpteki mezarlarını ziyaret etmişler ve saat 19 da Dolmabahçe sarayına avdet buyurmuşlardır.

İran Şahı Hz. geçerken

Vilâyetlerimizde şimdiden karşılanma hazırlıklarına başlandı

Iran Şahı Rıza Pehlevî Hz.

ANKARA, 1 (Telefonla) — Iran Şahı Hz. huduttan Trabzona gelirken seyahatleri müddetince kalacakları vilâyet merkezlerinde hazırlık yapılması için mahallerine lâzım gelen talimat verilmiştir. Şah Hz. Erzurum ve Gümüşhane de birer gece misafir edilecektir.

Tanıdığım Casuslar

Bugün yaşayan bir kadının hakikî maceraları

Matmazel (Knokaert)in son resmi

Maruf Ingiliz nazırı Mr. (Churchill-Çörcill) e resmî bir nutkunda "Alman hatlarının gerisinde casusluk gibi şerefli bir meslek takip eden cesur kimseler...,, dedirtecek derecede fedakârlık ve maharet gösteren bu fedakâr kadının hakiki ve yaşanmış vakalardan mürekkep sonuncu eserini Ahmet Cemalettin B. arkadaşımız ingilizceden lisanmıza çevirmiştir. Intişarından beri binlerce nüshası Ingilterede kapışılırcasına satılan ve muharririn ilk eseri olan (Ben bir Casusum) dan daha fazla bir rağbet kazanan

Tanıdığım Casuslar

Pek yakında (Milliyet) sütunlarında muhterem okuyucularına aslındaki resim ve vesikalarla birlikte ve heyecanlı bir tefrika halinde tak dim edilecektir.

Iktısat Vekili Celâl Bey Haydarpaşa istasyonunda

İktısat vekilinin hereke fabrikasında tetkikatı

Celâl B. bngün İzmitte kurulacak kâgıt fabrikasının yerini ziyaret edecektir.

İktısat vekili Celâl Bey, dün saat 15 te konvansiyonel trenile Hereke ve İzmite hareket etmiştir.

Mahmut Celâl Bey, dün sabah, hususî diş tabiplerine dişlerini muayene ettirmişler, ve öğleye doğru İş Bankası İstanbul merkezine gelerek meşgul olmuşlardır.

Mahmut Celâl Bey, öğle yemeğini yedikten sonra bir müddet istirahat etmişler ve saat 14,5 ta köprüden kalkan Akay vapurile, Haydarpaşaya geçmişlerdir.

Vekil Bey, Haydarpaşa istasyonunda Siirt mebusu başmuharririmiz Mahmut, İş Bankası umumî müdür vekili Muammer, banka İstanbul şubesi müdürü Yusuf Ziya, ticaret müdürü Muhsin Beylerle ticaret odası erkânı ve diğer bir çok zevat tarafından teşyi edilmiştir.

Mahmut Celâl Bey trenin önünde Mahmat Beyle görüşüyor

Celâl Bey, istasyona teşyie ge-

(Devamı 7 inci sahifede)

Yemendeki harp büyüyor

İmam Yahya büyük ve mukabil bir taarruza geçiyor

Taarruza tayyareler de giriyorlar

Hicaz kralı Ibnussuut ile Yemen imamı Yahya arasında başlayan harp ilk haftada Hicaz kralının lehine tecelli eder gibi oldu, kralın orduları Yemen arazisinde ilerlediler ve mevzuu niza olan yerleri işgal ettiler. Bu muvaffakiyetten sonra İmam Yahyanın mütarekeye talip olduğu ve sulh istediği haberleri çıkmıştı. Mısır yolu ile alınan en son haberlere göre vaziyet büsbütün aksidir. Bu haberler İmam Yahyanın büyük ve mükabil bir taarruza başlamak üzere bulunduğunu ve harekete tayyare kuvvetlerinin de iştirak edeceğini bildiriyor. Anlaşılıyor ki Yemen imamı Hicaz kuvvetlerini sevkelceyş ve tabiye itibarile kendi taarruzuna en müsait sahaya çektikten ve hazırlandıktan sonra bir imha muharebesine girişiyor. Bu hususta aldığımız telgraf haberi şudur :

KAHIRE, 1.A.A. — Reuter ajansı muhabirinden:

Son zamanlarda yapmış olduğu musalaha tekliflerine rağmen, Yemen imamı Yahya'nın, İbnissuut kuvvetlerine karşı mükabil bir taar

Hicaz Kralı İbnissuut ve Yemen Kralı İmam Yahya

ruz hazırlamakta bulunduğu anlaşılıyor. Sana'dan gelen bir telgrafnamede, mühim miktarda cephane celbedildiği gibi, İbnissuudun limanlarına taarruz etmek üzere Hüdeyde'den gemiler sevkolunduğu vecepheye tayyareler gönderildiği bildirilmektedir.

İnhisarlar Bütçesi

7 inci sahifemizde okuyunuz..

TARİHİ TEFRİKA: 29 2 May

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIGI VESİKALARA GÖRE)

Ahmet Riza Bey çalışırken Abdülhamit te boş durmuyor

Ahmet Riza Beyin sözleri - Hakikî maksat ne?- Abdülhamitten para mı koparılıyor?

Evvelce de tahmin edildiği veçhile Abdullah Paşa doktor İshak Sükûti Beyin bu mektubuna hiç bir cevap vermemişti. Aradan bir iki hafta geçtikten sonra Abdullah Paşanın Parisi terkettiği ve İstanbula geri döndüğü haber alınmıştı.

Ahmet Riza Bey çalışırken Abdülhamit te boş durmıyor

Abdullah paşanın Ahmet Rıza Beyi düelloya davet etmesi hâdisesi kapanmış gitmiş. Ahmet Rıza Bey bu düello işinde muvaffak olamamakla beraber (La Hey) konferansında Avrupada bulunan genç Türkler namına söylediği sözler Türkler namına söylediği sözler kendisinin şerefini İttihat ve Terakkı cemiyetini teşkil eden gençlar arasında arttırmağa yardım etmişti. Bu gençlerden bir kısmı Cenevreden Parise yazdığı bir mektupta diyordu ki:

"Ahmet Rızanın (La Hey) de sebep olduğu gürültü cihanı tuttu. Cemiyet namını işitmemiş hiç bir ecnebi, cemiyet işlerinden bahsetmiyen hiç bir gazete kalmadı. Velhasıl cemiyet için öyle bir gürültü oldu ki bir dahası ya olur, ya olmaz.,,

O cemiyetin istikbalde daha ne gürültüler çıkaracağı, ne büyük gailelerle uğraşacağı, ne yaman fırka mücadeleleri ile karşılaşacağı (La Hey) konferansı esnasında kimsenin hatırına gelir miydi? Onun için Ahmet Rıza beyin konferansta söylediği bir kaç söz Cenevredeki Türk gençlerinin kulaklarına birer top gürültüsü gibi aksediyordu

Ahmet Rıza Bey bir taraftan bu suretle çalışarak Türkiyede yeni bir cereyan uyandığını ve Türklerin Abdülhamit idaresi aleyhine çalıştıklarını cihana ilân etmeğe çalışırken diğer taraftan Abdülhamit te boş durmıyor ve Paristeki Türk sefareti vasıtasile İttihat ve Terakki mensuplarını sıkı bir tarassut altında bulunduruyordu.

Fakat Paris sefaretinin bu faaliyeti genç Türklere maçhûl kalmıyordu. İstanbulda Hariciye nezaretinde çalışan bazı münevverler Paris sefaretinin tebligatını derhal Paristeki genç Türklere bildirerek onları mükabil tedbirler almağı da vet ediyorlardı. Meselâ bu mektuplardan birisinde deniliyordu ki:

"Geçen gün Paris sefaretinden Hariciye nezaetine hususî bir tahrirat geldi. Bundan anlaşıldığına göre Paris sefareti Ahmet Riza Beyin oturduğu apartımanda bulunana hizmetçileri para ile satın almağa muvaffak olmuştur. Bu hizmetçilerin vazifesi, Ahmet Riza Beyin odasında müzakere olursa söylenen sözleri gizlice dinleyip sefarete haber vermek veyahut Ahmet Riza Beyin evde yok iken onun evrakını karıştırarak mühim gördükleri kâğıtları vesairesini çalıp sefarete teslim etmek imiş...

Bu işittiğimiz haber gayet mevsuktur. Paris sefaretine karşı gayet ihtiyatlı hareket edilmesi, Ahmet Riza Beyin evinde müzakere edilmemesi ve mühim evrak bulundurulmaması lâzımdır. Ehemmiyetle nazarı dikaktinizi celbederiz.,,

Abdülhamidin Avrupadaki İttihat ve Terakki mensuplarına karşı kullandığı tedbirlerden birisi de menfalara gönderdiği ve zindanlara tıktığı gençler hakkında onların nazarı dikkatini celp etmekti. Paris sefaretine mensup olan hariciye kâtipleri arada sırada Cenevredeki Türk gençlerini Parise davet ederek bu mesele hakkında onlarla müzakereye girişiyorlar ve kendilerini kazanmağa çalışıyorlardı. Bu davetler bir netice vermese bile, hiç olmazsa genç Türkler arasına tefrika sokmağa vesile oluyordu.

Parise gidip mahbuslar meselesini müzakere eden Doktor İshak Sükûtî Bey de bir aralık böyle bir ithama maruz kalmıştı. Cenevreye döndükten sonra Pariste doktor Nâzım Beye yazdığı bir mektubunda diyordu ki:

"Veli Bey bir mektup yazıp beni Parise çağırmıştı. Mektupta, siz gelmezseniz ben gelirim ibaresi de yazılı idi. Ben de cemiyet için hayırlı bir iş vardır zannile kalkıp Parise gittim. Veli Bey bana:

— Mahpusların kurtulmasını ister misiniz?,, diye sordu. Ben de:

—" Tabii isteriz!,, cevabını verdim. Bunun üzerine Veli Beyle bunun şartlarını konuşmağa başladık. Bu esnada bizim Cenevrede çıkardığımız "Osmanlı,, gazetesinin neşriyatını tatil etmek mevzuu bahis bile olmadı. Fakat Türkiyedeki mahpusların serbest bırakılması için gazetenin lisanının değiştirmesine muvafakat edebileceğimizi kendisine bildirdim. Ben Cenevreye döndüm. Veli Bey arkamdan geldi. Cenevrede bir çok müzakereler yapıldı, fakat iş bir neticeye bağlanamadı. Veli Beyin bir hafta devam eden müddet ikameti esnasında ne biz ona bir şey teklif ettik, ne de o bize bir şey teklif etti.

İşte müzakere diye izam edilen mesele bundan ibaretti, maksadımız Türkiyedeki arkadaşlarımızın hapishanelerden, zindanlardan kurtulmaları için bir çare bulmaktı. Bizim Abdülhamitten para alacağımız meselesini de kim ortaya çıkardı??? Ahmet Riza Bey merak buyurmasınlar, Serhafiye Ahmet Celâlettin paşa vakasında yüzlerce, hattâ binlerce lirayı dercip edenler bulunduğu halde fakir İshak Sükûtinin cebine beş para bile girmedi. Şimdi ise sefir Münür paşadan para almağa tenezzül etmez.

Bir de mektubunuzda Ahmet Riza Beyin Cenevredekilere emniyetleri kalmadığından bahsediyorsunuz. Riza Bey "bunlar gene matbaayı satarlar,, diye merak ediyormuş. Onun bu sözlerine doğrusu çok kırıldım. Biz İstanbulda iken Ahmet Riza Bey bizi henüz tanımadığı halde itimadını bizden esirgemezdi. İttihat ve Terakki cemiyeti Murat Bey hâdisesi üzerine batmak derecesine gelmişken onu biz kurtardığımız için mü Ahmet Riza Beyin teveccühü bizden zail oldu? Bizim para alacağımızı ve aldığımıza, dair havadisler neşreden kimseler cidden yalancıdırlar.

Hakiki maksatlarımızın ne olduğunu soruyorsunuz. Bunu size açıktan açığa söyliyelim: Benim maksadım şimdilik mahpusları kurtarmaktır. Biz Paris ve Cenevre bulvarlarında gezip dururken onlar Trablusgarp, Edirne ve Fizan zindanlarında ölüme mahkûm bulunuyorlar. Vicdan ehli olup ta bunların haline acımamak mümkün değildir. Bunları kurtarmak için her kim tarafından bir teklif vaki olursa, gazetemizin lisanını değiştirmeğe razıyım.

Ama siz buna razı olmıyabilirsiniz. O zaman mes'uliyet benden gitmiş olur, hiç olmazsa vicdanım rahat eder. Siz de hattı hareketinizi ona göre tayin etmiş olursunuz. Yani ya mahpusları kurtardığım için beni tebrik edersiniz veyahut gazetenin bir ay kadar lisanını tadil ettiğimden dolayı beni Abdülhamitten para koparmış olmakla itham ve "Sükûtî Abdülhamitten para dolandırdı,, diye Meşveret gazetesinde beni teşhir edersiniz.

— Bitmedi —

HARİCÎ HABERLER

Japonyanın Verdiği teminat

Amerika Çindeki hukukunu her zaman muhafazaya azmetmiş olduğunu bildirdi

VAŞINGTON, 1 . A.A. — M. Hul, Tokyodaki Amerikan sefiri vasıtasilâ M. Hirotaya vaki beyanatında Amerikanın dokuz devlet muahedenamesi ile Çinin arazi ve idarî temamiyetini ve açık kapı politikasının muhafazasını zaman altına alan diğer muahedenamelerin âkitlerinden biri olduğunu ifade ve Amerikanın uzak şarkdaki hukukunu muhafazaya azmetmiş olduğunu ilâve eylemiştir.

İngiliz gazeteleri ne diyor?

LONDRA, 1. A.A. — Matbuat, uzak şark vaziyetinin inkişafı hakkında mütalaa yürütmekte ve Sir John Simon'un tedbirli bir siyaset kullandığını söyliyerek Ingilterenin hukukunu dirayet ve ayni zamanda metanetle teyit ettiğinden dolayi hariciye nazırını tebrik etmek lâzımgeldiğini yazmaktadır.

Morning Post gazetesi de şunları yazıyor :

— Bu hadise, garp devletlerine Japonyayı tecrit etmenin tehlikeli olacağını öğrettiği kadar Japonyaya da kendi kendini tecrit etmekle bir tehlikeye koştuğunu anlatmıştır.

Niyus Kronikl şunları yazıyor:

— Tokyonun teminatını kabul etmek pek tabii olarak lâzımdır. Fakat devletler bu hadiselerden birşeyler öğrenip de bu gibi tehlikeli vaziyetlerin tekerrürüne mani olmak için müşterek bir siyaset takibinde bu elde edilen fırsattan istifade etmezlerse, şayanı hayret derceede kabiliyetsizce hareket etmiş olurlar.

Deyli Herald ise şöyle yazıyor :

— Her kim için olursa olsun, Japonyanın teminatı — bu teminata ilâve olarak Japonya ilk senedenberi dokuz devlet muahedesini ihlâl etmekte devam eden vaziyetine bir nihayet vermiş olsa idi— daha ikna edici olurdu.

Çin sefiri izahat istedi

LONDRA, 1. A.A. — Reuter ajansının haber aldığına göre, Çin sefiri, Sir John Simon'a müracaat ederek, künkü gün avam kamarasında Çin'e dair irat eylediği nutuk esnasında geçen :

" Sair devletlerin iştirakleri olmadığı halde, Japonya'ya tanıdıkları hususî haklar" ibaresiyle ne murat eylediğini sormuştur.

Avusturyada Yeni idare

Parlmanter hükûmet şekli tamamen kaldırıldı

VİYANA, 1 (A.A.) — Gerek millî meclis, gerek federal meclis, her iki meclisin feshini ve salâhiyet ve vazifelerinin hükûmete devrini derpiş eden kanun lâyihasını tasvip etmitir.

VİYANA, 1 (A.A.) — Avusturya parlamentosu azaları bugün ekseriyeti âra ile parlamanter hükûmet şeklinin ilgası ile yerine korporatif bir hükûmet şekli ikamesini kabul etmişlerdir.

Çiftçi mebuslar ile panjermanistler, Reuter ajansının bildirdiğine nazaran, müstenkif kalmışlardır.

Vuku bulan ihbarlar, üzerine komünistlerin her hangi bir tecavüzüne mani olmak için, parlamento binasının etrafına 150 den fazla sivil polis ikame edilmiş ve bütün methaller nezaret altına alınmıştır.

Goering çekildi

BERLİN, 1 (A.A.) — M. Goering, Prusya dahiliye nezaretinden kendi arzusu ile çekilmiş ve yerine , doktor Frik, Prusya dahiliye nazırı olmuştur.

Balkan misakı Protokolu

Gizli kalan ikinci bir protokol mu var, İtalya ferahladı

İngiliz gazetelerine Romadan bildiriliyor:

Balkan misakına bağlı olan protokolun İngiliz gazetelerinde neşri İtalyada alâka ile karşılanmıştır. Ancak bazı İtalya gazeteleri protokolların iki tane olduğunu iddia etmektedirler. Bu iddianın doğru olmadığına şüphe yoktur.

Protokolu imza eden devletlerin bazıları bunun gizli tutulmıyarak neşredilmesini iltizam etmişlerdi. Bu noktai nazarın doğru olduğu, İtalyada protokolu gizli tutmanın sui telâkkiye uğramasile anlaşılmıştır. Protokolun mevcut muahedeleri tadil aleyhine bir tedbir olması dolayısile İtalyaca hoş görülmiyeceği aşikâr olmakla beraber, her halde İtalyayı istihdaf etmediği anlaşıldığına göre, artık bu mesele etrafında endişeye mahal olmadığı da teslim edilmektedir.

Silâhsızlanma

Fransa yeni plân hazırlıyor

PARİS, 1 (A.A.) — İngiliz plânı esas tutulmak suretile yapılan müzakerelerin akamete uğraması dolayısile hükûmetin silâhları bırakma lehinde yeni mukavelename projesi hazırlamakta ve şimdiye kadar aleyhtar olduğu bir plânı yani İtalyan plânını tetkik etmekte olduğu zannedilmektedir.

Bazı nazırlardan müteşekkil tali komite, M. Mussolininin tevdi etmiş olduğu metnin teferrüatını tetkik etmekte olup tetkikatının neticesini önümüzdeki nazırlar meclisine bildirecektir.

Saatte 1000 Kilometre

Ruslar yeni bir tayyare yapıyorlar

LENİNGRAT, 1 (A.A.) — Tecrübe mahiyetinde olmak üzere bir stratosfer tayyaresinin inşası na başlanmıştır.

Bu tayyarenin çıkabileceği azamî yükseklik 26 kilometredir. 340 beygir kuvvetinde bir motörü olacak ve sürati on beş kilometre irtifaa çıkıncaya kadar 5 ilâ 6 yüz kilometre ve on beş kilometreden yukarıda da 1000 kilometreyi bulacaktır.

Amerikada on milyon amele işsiz

VAŞİNGTON, 1 (A.A.) — Amerika iş federasyonu reisi M. Green, M. Roosevelt'ten şimdiki kanunların derpiş etmekte olduğu kırk saatlik mesai haftası yerine otuz saatlik hafta ikame edecek olan kanuna müzaheret etmesini talep etmiştir.

M. Green, kalkınma programı sayesinde üç milyon ameleye iş bulmuş ise de on milyon amelenin henüz işsiz bulunduğunu ilâve eylemiştir.

SON DAKİKA

Memurlar hususî kumpanyalardan permi almıyacaklar

ANKARA, 1 (Telefonla) — İmtiyazlı demiryolu kumpanyaları nın hususî surette memurlara permi verdikleri anlaşıldığından memurlardan hiç birinin demiryolu kumpanyalarından bu gibi talepte bulunmamalarının tamim edilmesi Nafia vekâleti tarafında nvekâletlerden istenmiştir.

Yağmursuzluk devam ediyor

— ANKARA, 1 (Telefonla) — Metooloji enstitüsünden verilen malûmata göre memleketin her tarafında yağmursuzluk devam etmekte gündüz sühunetleri 25 derecenin üstünde bulunmaktadır.

Adana ve Dörtyol mıntakasında suhunet dereceleri 32 yi bulmuştur. Buna mukabl Kars ve Erzurum havalisinde toprak üzerinde henüz kar vardır. Dün memleketin her tarafında havalar bulutlu geçmişse de yağmur yağmamış ve yalnız Dıyarıbekir ve civarına fırtına ile bir mikdar dolu düşmüştür.

Kalbi sağda olan adam

İZMİR, 1 (Milliyet) — Nakliyat müteahhidi 34 yaşlarında Hasan Beyin rontken muayenesinde kalp ciğer ve sair teşkilâtının kâmilen sağda olduğu, sol tarafının tamamen boş olduğu anlaşılmıştır.

Hasan Beyin sıhhati mükemmeldir. Hasan Beyin vaziyeti doktorlar arasında münakaşa edilmektedir. Kendisi Avrupaya gidecektir.

Fırka grupu ve Askerî liseler

Millî Müdafaa vekili grupta izahat verdi

ANKARA, 1. A.A. — C. H. fırkası grubu idare heyeti reisliğinden : C. H. Fırkası grubu bugün öğleden sonra reis vekili Cemil Beyin reisliğinde toplanarak askerî liselerin talim ve terbiye hususundaki vaziyeti neden ibaret olduğuna dair suali mutazammın Artvin mebusu Mehmet Ali Bey tarafından verilen takrir üzerine Millî Müdafaa Vekili Bey tarafından verilen izahat grup heyetince mucibi memnuniyet görüldü.

Zekâi Bey

Almanyada İş bayramı

İki milyon kişi alaylar halinde Berlin sokaklarında dolaştılar

BERLİN, 1 (A.A.) — Bu sabah Millî iş bayramı münasebetiyle bütün Almanyada mektepliler radyo hoparlörleri önünde toplanmışlar ve burada aştonun önündeki meydanda yapılan gençlik bayramı tezahüratında söylenen nutukları dinlemişlerdir. 1 Mayıs ağacı etrafında toplanan mektepliler büyük meydanı tamamen doldurmakta idiler. Meydanda ayni zamanda davetliler, sefirler heyeti, bütün nazırlar, hükûmet ve belediye erkânı da hazır bulunmakta idi. Başvekil M. Hitler alkışlar arasında kürsüye gelerek bir nutuk irat etmitşir.

Bundan sonra iki milyon kişi 19 alay halinde ve halkın alkışları arasında donanmış bulunan Berlin sokaklarından geçmişlerdir. Öğle üstü Alman ya hars odası Berlin Opera binasında fevkalâde bir içtima aktetmiş ve Göbles burada bugünün ehemmiyetinden bahis uzun bir nutuk irat eylemiştir.

Rodosta yeni Bir ihtilâl çıktı

Musademede on altı kişi öldü, otuz yaralı var

KAŞ, 1.A.A. — İstihbaratımıza nazaran Radosun Salakos köyünde muhtar intihabatı yüzünden çıkan bir ihtilâl silâhlı musademeye dönmüş, onaltı kişi ölmüş ve otuz kişi yaralanmıştır. Rados valisi hadise mahalline gitmiş ve köye motorlarla asker sevkine başlanmıştır. Rados açıklarında bazı İtalyan harp gemilerinin dolaştığına dair şayialar varsa da buradan tevsiki kabil olamamıştır.

M. Troçki Hapsedilecek mi?

Öldürülmekten korkan eski komiser mütemadiyen izini kaybettirmeğe çalışıyor

PARİS, 1 (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

M. Troçki elân kendisine bir ilticagâh aramaktadır. Maamafih, 48 saat zarfında herhangi bir memleket kendisini kabul etmediği takdirde hükûmetin, mumaileyhi hapsetmesi muhtemeldir. Ağlebi ihtimal, katledilmekten korkan M. Troçki, Paris etrafında 100 millik bir muhit içerisinde, karısı ve hususî bir polis memuru ile birlikte handan hana dolaşmaktadır. M. Troçki, Barbizondaki villayı terkettiğinden beridir, ayni yerde üstüste bir geceden fazla yatmamıştır.

Matbuat umum müdürlüğü lâyihası

ANARA, 1 (Telefonla) — Dahiliye encümeni matbuat umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki lâyihayı tetkike başlamıştır.

Yunanistanda parlamentarizm aleyhtarlığı

ATİNA, 1 (Milliyet) — Hürriyetperver fırka lideri M. Metaksas Parlamentarizm aleyhinde propagandada bulunmak üzere Selânikten başlıyarak, bütün memleket dahilinde bir seyahate çıkmak niyetinde idi. Mumaileyh bu seyahatinden vazgeçmiştir.

Kafkas eteklerinde altın

MOSKOVA, 1 (A.A.) — Kafkas dağları eteklerinde zengin altın madenleri bulunmuş bunların işletilmesine başlanmıştır.

Hindistanda kanunu esasi aleyhtarlığı

BOMBAY, 1 (A.A.) — Millî kongre yerine liberaller ve idarî islahata aleyhtar sair fırkalar gibi muhtelif siyasî teşekküller arasında bir konferans akti derpiş olunmaktadır.

Bu tasavvuru besliyenler bütün memlekete yeni kanunu esasi aleyhinde mücadeleye girişmek niyetinde dirler.

Küçük itilâf iktısat konferansı

BÜKREŞ, 1 (A.A.) — Küçük itilâf iktısat meclisinin ikinci içtima devresi açılmış M. Titulesco bu münasebetle söylediği nutukta, amelî neticeler ve üç memleket arasında iktısadî bir vahdet istihsaline hadim olacak olan mesainin ehemmiyetinden bahsetmiştir.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

La Bulgarie'den :

Son senelerde Bulgaristan evvelâ harice gönderdiği yumurtaların üçte birini, sonra hattâ yarısını hep Almanyaya gönderiyordu. Fakat 1933 te bu memleket 1 Marttan 1 Eylûle kadar vasatî 55 gramdan az siklette olan yumurtaları kabul etmemeğe başladı. Bizim memleketimizin yumurtaları bu siklette değildir. Bu tedbirin neticesi şu oldu ki 1933 senesinin ilk dokuz ayında biz Almanyaya yumurta ihraç eden memleketlerin dördüncüsü kaldık. Maalesef Almanya 1934 te de ayni tedbiri tatbika devam etti. Halbuki Bulgaristanın en başlıca ihraç maddesi tütünden sonra yumurtadır, 1933 te İspanyaya yumurta ihracatı hayli artmıştı. İspanya bizden 4688 ton yumurta aldı. Bu mikdar aşağı yukarı ihracatımızın üçte biridir.

Fakat İspanya maalesef bu yumurtalarımıza çok az para veriyor. Bu noktadan Türkiye bize kuvvetli bir rekabet yapmıştır. Çünkü Türkiye İspanyaya yumurtalarını doğrudan doğruya deniz tarikile gönderiyor. Bu suretle yumurtalarının satış masrafını azaltıyor. Biz de öyle yapmalıyız.

Bunun için vapurlarımızıa frigorifik tesisat koyalım, yumurtalarımızı daima taze tutalım. Yugoslavyada İspanyaya yumurta ihraç ettiği için vagonlarımızı bazı bahaneler icat ederek alıkoyuyor. Onun için biz de deniz tarikini ihtiyar etmeliyiz. Bu suretle yumurtalarımızı Marsilya, Londra, Filistin ve Mısıra gönderebiliriz.

Washington Star'dan :

Halen Vaşingtonda bulunmakta olan eski Lehistan Erkânı harbiye reisi Ceneral Haller bir yazı neşretmiştir. Ceneral bu yazısında hülâsaten diyor ki:

"Alman - Leh muahedesi, Almanlar bu muahedeye uymağı lüzumlu buldukları müddetçe faydalı olacaktır. Fakat Almanya tekrar tamamile silâhlandıktan sonra - ki bu da nihayet bir, iki, en çok üç senedir - muahede kâğıt parçasından ibaret kalacaktır.

Bence önümüzdeki muhareeb 1935 te, belki de 1936 da Aksayi Şarkta Sovyet Rusya ile Japonya arasında başlıyacak ve Avrupaya sirayet edecektir.

Proia'dan :

Mayıs ortalarına doğru M. Yevtitch, M. Titulesco, Tevfik Rüştü Bey, M. Maximos Cenevreye gideceklerdir. Dört nazır orada Balkan misakı etrafında müdavelei efkârda bulunacaklar. Ancak bu toplantı Balkan antantı hükûmetlerinin ikinci bir konferans mahiyetinde olmayacaktır. Malûmdur ki bu konferans Ankarada toplanacak, pakta iştirak eden hükûmetlerin deruhte ettikleri askerî mahiyetteki taahhütlerini tetkik ile meşgul olacaktır. Yeni Balkan antantı konferans misakın memleektler tarafından tasdikından sonra toplanacaktır. Belgraddan bile bildirildiğine göre Yugoslavya ile Romanya M. Yevtich ile M. Titulesco'nun Cenevreden avdetinden sonra misakı tasdik edeceklerdir.

L'İntransigeant'dan :

Almanya Hariciye Nazırı Baron Von Neurath gazetecilere: "Almanya nın Versay muahedesini son harfine kadar tatbik etmiş olduğunu,, söylüyor. Evet, yalnız müstesna olarak bir santim dahi vermemek ve ordusunu yeniden teşkil etmiş olmak şartile... Muahedenin malî ahkâmı ortadan kalkmıştır. Askerî ahkâmına da aldırış eden yoktur. Araziye taallûk eden ahkâma gelince, Almanya bunları da kabul etmiyor ve mütemadiyen protestoda bulunuyor. "Evvelce Alman olan her şey tekrar Alman olmalıdır,, diyenler Hindenbourg, Hitler, Goering, Goebbels ve Von Papendir.

Bu yalan ile Von Papen'in kimi aldatmak istediği cayi sualdir. Biz söyliyelim ki evvelâ kendi milletini aldatmak istiyor. Bugünkü Almanlar 1914 te kendi memleketlerinden evvelden tasarlanmış bir taarruza uğradığına ve harpten hiç bir mesuliyetleri olmadığına tamamile kanidirler. Bu Almanları insan ne isterse ona inandırabilir.

" Sunday Chronicle " den :

Bir Amerikalı âlim, düşünen, seven, kin besleyen, unutan, kendisini hazırlayan, ve yiyeceğini intihap eden bir makine icat etmiştir. Bu muhteriin ismi Norman B. Krim'dir. Ve icat ettiği makine şimdiye kadar vücude getirilenlerden çok farklıdır. Ve âdeta kemikli bir insan gibidir.

Bu makine adam korktuğu veyahut hoşnut olmadığı zaman başının üstünde saçları dimdik olmaktadır. Ve kendisine verilen yiyeceği beğenmediği zaman tiksindiğini belli etmektedir.

Bunu icat eden adam çok gençtir. Talebelerine icadını gayet soğuk kanlılıkla anlatmış ve nasıl kendi iradesini elektrik vasıtasile bu yapma adama telkin ettiğini izah etmiştir.

Bu yapma adamın başı ve vücudü baştan aşağı bir "anten,, dir. Kulakları mikrofondur. Ve bu mikrofon sadayi elektrik kudretine tebdil etmektedir.

Gözleri, kırmızıyı yeşilden tefrik eden ve renkleri ayırt eden photo - Electrique hücrelerdir.

Bu makineyi çocuk gibi terbiye etmek kabildir. Meselâ M. Krimi bir zil çalmakta, ve bunu müteakip makine adam ileri doğru yürümeğe başlamaktadır. Bu hareket on defa tekrar edildiği zaman âlimin artık zil çalmasına meydan kalmadan makine adam kendi kendine yürümektedir.

Mezkûr gazete bu hârika karşısında daha bir sürü izahat vermektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Zelzele!..

Evvelki akşam üzeri İstanbul - da bir zelzele olmuş. Olmuş diyorum, çünkü ben şahsen hissetme - dim. O esnada sokakta idim. Sarsılmış olsam bile belki birisi çarptı sanmış geçmişimdir. Eve geldi - ğim zaman işi anlattılar...

Eh! Bu asırda sarsıntıya alışma dıysak bilmem ne zaman alışırız. Bununla beraber zelzelenin en tatsız afetlerden olduğunu itiraf ederim.

— Canım! Felâketin tatlısı olur mu?..

Olmaz amma Romayı yakan ateş te bir felâket idi. (Neron) a bu vahşet fikrini manzaranın azameti vermiştir. İşte zelzlede bu aza - met te yoktur. İnsanın bastığı yerin oynaması ne belâ şeydir. Bunu hissetmeden takdir etmenin imkâ nı yoktur.

Avrupada en çok zelzele olan memleket İtalyadır. Hele Misina şehri kimbilir kaç defa yıkılmıştır. Yirmi sene evvel harap olmuş o - lan bu şehri birkaç sene evvel gez - diğim zaman sokakların genişliği ve binaların mutlaka bir katlı olu - şu gözüme ilişti ve bunun zelzeleye karşı bir tedbir olduğunu anlamakta gecikmedim. Vaktile bizde de zelzeleye karşı İstanbulda ahşap bina yapmak moda olmuş, fakat zelzeleden kurtaralım derken ateşe yakmışız..

Arkadaşlardan birisi de tutmuş bana soruyor:

— Yangını mı tercih edersin zelzeleyi mi?..

Belki lâtife olsun diye sorulan bu münasebetsiz suale şu cevabı verdim.

— Dünyada rahat ve sükûn ya - sak mı oldu?..

Parayı nereye koyayım?

Alelûmum mutat odur ki; ga - zeteci başkasına sual sorar. Hal - buki bende iş tersinedir. Karile - rim hep bana sorarlar..

Bu defa da H. M. rumuzile ba - na yazan bir kariim parasını hangi bankaya koyması muvafık olduğunu soruyor. Ve mektubunun bir yerinde diyor ki:

"Bu para bereket versin gecik - ti. Daha erken elime geçseydi, Esnaf Bankasına yatıracaktım.,,

Öyle ise geçmiş olsun. Şimdi size ufacık bir fıkra. Nasrettin Hoca karısı ile pek iyi geçinmiyor - muş. Birgün kadıncağız hocanın rı zasını tahsil için gelip sormuş.

— Efendi! Hısım akrabadan kime görüneyim, kime görünmiye - yim?.

Hoca da hemen cevap vermiş:

— Bana görünme de kime görünürsen görün:

Ve efendim, Esnaf Bankasına vermeyin de hangi bankaya verir seniz veririz.

FELEK

Turktroy Müdürü geldi

Rusyaseride yapılacak pamuk mensucat fabrikası hakkında Sümer Bank ile müzakereye girişecek olan Sovyet Turktroy müdürü Mösyö Zolotayev dün akşam Nevrosisk vapurile Odesadan şehrimize gelmiştir.

Mösyö Zolotayeve bir kaç sanayi mühendisi de refakat etmektedir. Sovyet sanayi heyeti Kayseri mensucat fabrikasının projesi malzemenin teslimi ve montajı ile fabrikanın faaliyete sevkine ait esas mukavelenamenin tesbit ve imzası için Sümer Bank ile temas edecektir.

Muallimler seyahati

Türk maarif cemiyeti umumî merkezi muallimler için bir Balkan seyahati tertip etmiştir. Seyahate muallimlerden maada maarifle alâkadar diğer zevat ta iştirak edebileceklerdir. Seyahat 18 temmuzda başlamak ve 31 temmuzda nihayet bulmak üzere 14 gündür. Seyahatte bütün Balkan devletlerinin merkezleri ve büyük şehirleri gezilecektir.

MAARIFTE

Lise imtihanlarına Hazırlık

28 mayısta dersler kesiliyor imtihanlar nasıl olacak

Bu sene lise ve orta mekteplerde bakalorya imtihanlarına haziran birde başlanacaktır. Tedrisata 28 mayısta nihayet verilecektir.

Bakalörya imtihanları 15 gün devam edecektir. Bu seneki imtihanlar vekâlet umumî müfettişlerinin riyasetindeki imtihan komisyonları tarafından icra edilecektir. İmtihanların bu sene çok sıkı olacağı anlaşılmaktadır.

Hariçten lise ve orta mektep bakaloryasına girmek istiyenler asgarî 16 yaşını doldurmuş, lise bakaloryasına girecekler de asgarî 20 yaşını doldurmuş olmaları lâzımdır. Bundan başka hariçten imtihane talip olan kimsenin, evvelce bulunduğu mekteplerdeki sınıf arkadaşları liseden mezun bulunmalı ve aradan bir sene geçmelidir.

Bu gibi kimseler, evvelce ayni sınıfta oldukları arkadaşların - dan ancak bir sene sonra bakalörya imtihanına girmek hakkına malik olmaktadırlar.

İmtihana girmek üzere, bu sene hariçten pek fazla müracaat vardır. Ecnebi ve ekalliyet liselerinde tahsilini görmüş olan bir çok talebe de resmî liselerde imtihanlara girmek üzere talip bulunmaktadır.

Maarif vekâleti müracaat edenlerin evrakını tetkik etmektedir. Vaziyetleri talimatnameye uygun olanlara, imtihana girmek üzere tebligat yapılacaktır. Her talip imtihanını, istediği resmî lisede değil, vekâletin tayin edeceği resmî lisede vermeğe mecburdur.

İlk tahsil seviyesinde yapılan yoklama

İlk tahsil yapmış veya millet mekteplerinden mezun olmuş vatandaşların umumî seviyesini anlamak maksadile yapılan yoklamalar ikmal edilmiştir. Bu hususa ait müfettiş raporları Maarif vekâletine gönderilmiştir.

Maarif müfettişleri faaliyette

Şehrimizde bulunn Maarif Vekâleti umumî müfettişleri Anadoluya ve Trakyaya teftişe çıkmışlardır. Müfettişlerin bu seyahati 2 ay sürecektir. Yalnız müfettişi umumî Bedri Bey, şehrimizde kalmıştır. Bedri Bey İstanbul mektep lerini teftiş edecektir.

Zam alacak muallimler

Bu sene İstanbul maarif müdürlüğü mıntakasında zam görecek 450 ilk mektep muallimine ait liste hazırlanmıştır. Muallimler eylûl - den itibaren zamların alacaklardır. Liste ve sicil dosyaları yarın Maarif Vekâletine gönderilecektir.

Vefalıların toplantısı

Vefalılar yurdu heyeti idaresi halkevinde toplanmış, yeni heyeti idare arasında taksimi vezaif yapılmıştır.

Reisliğe Hilâliahmer Cemiyeti İstanbul merkezi muhasebecisi Vahit, ikinci reisliğe talebeden Yusuf Kudret, kâtibi umumîliğe Saim Turgut, merkez komitesi kâtipliğine Necmettin, vezenedarlığa da Sadi Celâl Beyler intihap edilmiştir.

Eski Vefalıların adresleri alınacak bu sene mezun olacaklar için de "sınıf geçme kutlulanması,, müsameresi verilecektir.

Esnaf cemiyetleri

Cumartesi günü bir içtima yapacaklar

Şehrimizde bulunan büroya dahil, 19 esnaf cemiyeti mümessili, önümüzdeki cumartesi günü, Beyoğlu musiki cemiyeti salonunda toplanarak teşekkül haricinde kalan (50) kadar esnaf cemiyetinin büroya ithalleri hakkında karar verecektir.

Haber aldığımıza göre, yeni kazanç vergisinden şikâyet eden otelci, lokantacı , ve hamamcı esnafı 933 vergisini beyanname üzerinden vermelerine müsaade edilmesi için teşebbüsatta bulunacaklardır.

25 Mayıs Cuma Sabahı OTO.. — MOTO.. — VELO.. YARIŞLARI

Gazetemizin Türkiye Turing ve Otomobil Klöbü ile tertip etmekte olduğu BÜYÜK OTOMOBİL, MOTOSİKLET, BİSİKLET yarışlarına iştirak edecek olan koşucuların 5 Mayıstan itibaren kayt ve kabulü muamelesine başlanacaktır. Bu münasebetle 4 ve 5 Mayıs tarihli nüshalarımızda yarış talimatnamesini neşredeceğiz.

M. Condilisin Ankara seyahati

Bizi ancak idarî ve millî hudutlarımız ayırıyor

ATİNA, 1 (A.A.) — Harbiye nazırı M. Kondilisin yakında Ankaraya yapacağı seyahat hakkında kendisinden sorulan bir suale cevap veren başvekil M. Çaldaris, bu münasebetle Türk - Yunan misakının gizli bir tarafı olmadığını ve bu misak metninin neşredilmiş bulunduğunu beyan etmek fırsatını elde etmiştir. Yunan başvekili ilâveten demiştir ki:

— İki memleket, ancak kendi idarî ve millî hudutları ile birbirinden ayrı bulunuyor. Aralarındaki münasebetler o kadar sık ve o kadar dostanedir.

ATİNA, 1 (Milliyet) — Çiftçi ve amele fırkası reisi Mösyö Papanastasyu dün muhalefet reisi M. Venizelosu ziyaret ederek Mösyö Çaldaris ve Mösyö Maksimos ile olan müzakerelerinin neticesini bildirmiştir.

İki liderin konuşmasında münaziünfih meselelerde muhalefetin takip edeceği hattı hareket takarrür ettirilmiş , mukarrerat millî birliğin diğer liderlerine de bildirilmiştir. Matbuata beyanatta bulunulmamıştır.

Hükûmetle muhalefet arasındaki bu görüşmelerde Balkan misakında Yunanistanın üzerine aldığı taahhüt ve Mösyö Kondilisin Ankaraya yapacağı seyahat mevzuu bahsolmuştur.

1 Mayıs Neş'eli geçti

Alman konsoloshanesinde de kabul resmi yapıldı

Dün Mayısın birinci günü idi. Mayısın 1 inde halk baharı tes'it eder, çok eski günlerden beri bu tarihte çadırlarda süt içilir. Dün de hava oldukça lâtif ve öğleye doğru da biraz sıcak olduğundan gezinti yerleri akşama kadar tenezzüh yapmak isteyen halk ile dolup boşalmıştır. Birçok halk daha sabahtan itibaren Hürriyeti Ebedi ye tepesine ve hattâ Kâğıthaneye giderek akşama kadar eğlenmişlerdir. Sabah saat yediden itibaren tenezzüh yerlerine giden caddeler, bilhassa Şişli caddesi kadın erkek birçok halk ile dolmuştu. Bu meyanda birçok mektep talebeleri de göze çarpıyordu.

Diğer taraftan 1 Mayıs Almanyada İş bayramı olarak kabul edildiği için bu münasebetle şehrimiz Alman sefarethanesinde de bir müsamere verilmiş, nutuklar irat edilmiştir.

Resmî dairelerde iş saati

Dünden itibaren resmî dairelerde mesai sabah saat 8,30 da başlamış ve akşam saat 17.30 da nihayet bulmuştur.

Öğle paydosu saat 12 ile bir arasındadır.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Yeni Matbuat müdiriyeti teşkilâtı yapıldığını gazetelerde memnuniyetle okuduk. Bu kanunun gayesi memleketteki muhtelif faaliyetleri sade vuku bulduğu muhite değil, belki bütün cihana aksettirmektir. Bunun faideleri hiç şüphesiz pek çoktur. Memleketimizde birçok inkılâp yapıldı. Türkiye cümhuriyetle çehresini, kabiliyetini ve ruhunu değiştirdi. Veraset kanunlarının bile icrayi nüfuz edemediği, edemiyeceği yeni bir devlet, yeni bir vücut kurduk. Bu dinç, sağlam bünyeyi bütün dünyaya tanıtmak ve buna karşı, kasden veya istemiyerek yapılan sağlam bünyeyi bütün dünyaya tanıtmak ve buna karşı, kasden veya istemiyerek yapılan aksi propagandaları defetmek elbette en mühim vazifelerimizden birini teşkil ediyordu. Yeni kanun işte bu pek mühim boşluğu doldurmakta memlekedin eline intellectuel bir müdafaa ve propaganda silâhı vermektir.

Şimdiye kadar muhtelif propaganda vasıtaları olarak tanılan şeylerle ne yapıldı?.. Propagandadan vazgeçtik. Bu vasıtalar, memleketimiz dahilinde bile bize ne öğretti. Ne öğretmek istedi? Hiç!..

Tiyatroda inkılâbımızı canlandıran, bizim kadar herhangi bir Avrupalıyı heyecana sevkeden, ona bilmediği birçok Türk yeniliklerini öğreten bir eserimiz mi var? Sinemada "Cici Berber" faciasından, "Söz bir Allah bir,, hoppalığından başka ne yaptık..

Bir radyo şirketimiz var.... Mum dibine ışık vermez darbı meselinin aksine olarak yalnız dibini aydınlatıyor. Ve bize yalnız yalelli ve masal söylüyor... Burada verilen konferansları kim tanzim ediyor? Kim söylüyor? Bunu bilen yok. Bereket versin herhangi bir makine ile bu neşriyatı İstanbul haricinde bir yerden almak mümkün değil...

Halbuki inkılâp yapan bir memleketin sesi, bu inkılâp enerjisinden aldığı kuvvetle daha gür çıkmalı, sahai faaliyetini daha uzaklara teşmil etmeli idi. Bunları hep bir misal olsun diye yazdık. Daha bu vadide nice nice eksiklerimiz var.

Yeni teşkilâtın, bütün bu boşlukları doldurmağa çalışacağını kuvvetle tahmin ettiğimiz için memnuniyetle karşılıyoruz.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Peştede Macar-Türk Birliği

İlk toplantısını yaptı, sefirimiz bir nutuk söyledi

Macar başvekili M. Goemböş Gyula'nın emri üzerine Macaristan içtimaî cemiyetleri birliği tarafından bir Macar - Türk birliği kurulmuştur. Yeni kurulan dostluk cemiyetinin birinci kurultayında, Peşte Elçimiz Behiç Bey de hazır bulunarak bir nutuk irat etmiştir.Bu yeni Macar-Türk birliğinin reisliğine mebusan meclisi haricî encümeni reisi ve sabık nazır Pekar Gyula, ikinci reisliğine mebus Heredi Tihamer ve Abdullatif, müdürlüğüne de Yüksek Şark Mektebi müderrisi Vegh Jene Beyler seçildiler. Birlik idare heyeti azaları arasında bir çok mebus ve ayan azalarile yüksek rütbeli zabitler, bilginler, iktisatcılar ile bir hanımlar heyeti bulunmaktadır. Kurultay büyük bir heyecan içinde Gazi Mustafa Kemal ve Horty Miklos Hazeratına ve B. M. M. Reisi Kâzım Paşa, Başvekil İsmet Paşa, Macar Başvekili Goemböş Hazeratına birer tebrik ve tazimat telgrafları gönderilmesine karar vermiştir. Birlik hamiliğinin kabulü sefirimiz Behiç Beyden rica edilmiştir.

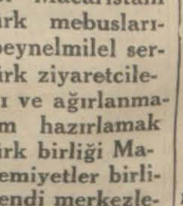

Behiç Bey

Yeni Macar-Türk dostluk müessesesinin ilk vazifesi Macaristanı ziyarete gelecek Türk mebuslarının ve Büdapeşte beynelmilel sergigisine gelecek Türk ziyaretcilerinin karşılanmaları ve ağırlanmaları için bir program hazırlamak olmuştur. Macar-Türk birliği Macaristanın içtimaî cemiyetler birliği ile müştereken kendi merkezlerinde Türk misafirlerine bir ziyafet de verecektir.

Adalardan Gelen Türkler

Adalarda oturan ırkdaşlarımızdan bazıları mallarını yok pahasına satarak memleketimize gelmektedirler.

Bunların durup dururken servetlerini terketmeleri, hattâ sefalete düşmeleri nazarı dikkati celbetmektedir. Bunların kabul edilmiyecekleri ve kaçıp gelenlerin de iade olunacakları söylenmektedir.

Şehir meclisi

Azaya davetnamelerin tevziine başlandı

Müfettiş Tevfik Talât ve Cemal Ziya beyler dün akşama kadar Esnaf bankasında tahkikat ile meşgul olmuşlardır.

Banka müdürü Hamdi Rasih Beyin, müddeiumumî muavini Muhlis Bey tarafından yeniden malûmatına müracaat edilmiştir. Müddeiumumîlik bankanın hesapları üzerinde tetkikat yapmakta, alacaklıların borçluların vaziyetini tesbit olunmaktadır.

Esnaf Bankası hakkında Şehir meclsi tarafından tahkikata memur edilen ve bu hususdaki raporu yazan komisyon riesi Galip Bahtiyar Bey de, müddeiumumilik tarafından davet edilmiştir. Galip Bahtiyar Beyin dün müddeiumumî muavini Muhlis Bey tarafından malûmatına müracaat edilmiş kendisinden izahat alınmıştır.

Salı günü toplanacak olan Şehir meclisi içtimaı için dün belediye riyaset makamı tarafından, meclis azalarına davetiyeler gönderilmiştir.

Vali ve belediye reisi Muhittin Bey Mecliste vereceği izahatı hazırlaamktadır.

Haydarpaşa numune hastanesi

Haydarpaşada eski Tıp fakültesi binasında yapılacak olan 250 yataklı Nümune hastahnesine ait keşifler Sıhhiye müdürlüğü tarafından ikmal edilerek vekâlete gönderilmiştir. Hastahane için yeni sene bütçesine tahsisat konduğundan hazirandan sonra faaliyete geçileceği ümit edilmektedir.

Tirpan

Harbin fazileti

Mühim harpler milletlerin hayatında bazan derin yaralar açıyor, fakat bazı defa da âdeta lüzumlu bir ameliyat tesiri yapıyor..

Dökülen kanlar sanki fesada uğramış bir cemiyetin deşilmiş çıbanı gibi aktıkça temizleniyor. Milletin bünyesi tasfiyeye uğrıyor. Vakıâ muharebelerde kaybolan kıymetler daima genç uzuvlardır. Fakat cemiyetin içinden çekilip giden kahramanlar kalanların hayatı için âdeta kurtuluş fidiyesi oluyor.

Büyük harbe giren insan kütleleri hep bu neticeye vardılar. Mağlûplar ve galipler harbin âkibetinden istifadeli dersler aldılar. Yeni arazi taksimi de bazı çürük rabıtaları, kangren olmuş uzviyetleri kesip attığı için milletlerin bünyesine taze can ve kan geldi.

Bir kaç gündenberi gazetelerin telgraf havadisleri arasında okuyup dudak büktüğümüz Yemen hâdiseleri bana bu felsefeyi yaptırdı.

Yemen imamı bilmem kim ile Hicaz kralı muharebe etmişler. Yemen çölleri, Hicaz badiyeleri kana boyanmış.

Eğer bu hâdiseler büyük harpten evvel olsaydı Yemen ellerinde kum lara sulayan bu kanlar Anadolu yaylalarından akıp gidecekti.

Ve eğer Mondros mütarekesile elimiz ayağımız bağlanmamış olsaydı bugünün hür ve hâkim Türkiyesi yerine sefil ve esir bir Osmanlı saltanatı hüküm sürecekti.

Muhakkak ki her tazyikin bir infilâkı mukadder olduğu gibi her musibetin de bir fazileti var!

Bugün Yemen, Hicaz çöllerinde biribirlerinin devesini, pöstekisini almak için boğuşan araplar hesabına altı yedi yüz yıl döktüğümüz kanlar damarlarımızda kalsaydı Balkanlardaki hududumuz Tunadan buyana geçmezdi.

Helâgû Bağdadı yakıp yıkmakta haklıydı. Türk yasasını bırakıp mütefessih arap kanunile amel eden Beyazıda karşı Timurlenk'in indirdiği sille Osmanlı Türklerine bir dersti. Ne yazık ki bu darbenin manasını beş asır kavrayamadık. Büyük harp bir iki milyon Türk gencini aldı. Fakat çok şükür bizi zalim bir çöl davasından kurtardı.

Harbin faziletini inkâr doğru değil!

Burhan CAHİT

Tıbbiyeliler Bayramı

Tıbiyeliler bayramı bu sene güzel bir şekilde tesit edilecektir. 12 Mayısta Üniversite konferans salonunda büyük merasim yapılacak merasimi Üniversite rektörü Neşet Ömer Bey bir nutuk ile açacaktır. O günün akşamı Tıp fakültesi, hastahanesi güzel bir şekilde tenvir edilecektir. Gece Maksim salonlarında bir balo verilecektir. Gündüz, konferans salonunda merasime şehir bandosu iştirak edecek gibi, ayrıca senfonik bir konser verilecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

1 Mayıs 934

AKŞAM FİYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	96.50	T. askeriye	9,78
Kuponsuz		Elektrik	—,—
1933 İstikrazı	93,50	Tramvay	—,—
Kuponsuz		Tünel	—,—
Unitürk	31,20	Rıhtım	17,75
„ II	30.80	Mümessil	57.80
„ III	30.55	„ II	48.40
Şark D.Yolları	2,60	Kuponsuz	
Gümrükler	8	„ III	47,10
Bağdat	9,78		

ESHAM

İş Bankası Nama	8.80	Şir. Hayriye	15
Kuponsuz		Reji	3,90
„ „ Hamiline	8.80	Telefon	10,75
Kuponsuz		Terkos	19,25
„ „ Müessis	98	Çimento	12,40
Kuponsuz		İttihat dey.	17,30
Türkiye Cümhûriyet Bankası	57.50	Kuponsuz	
Kuponsuz		Şark dey.	1,25
Tramvay	42,50	Balya	1,55
Anadolu Hisse	27,70	Şark m. ecza	4

ÇEK FİYATLARI

Londra	641.50	Prağ	19,09
Paris	12,06	Berlin	2.02.09
Nüyork	80.04.65	Madrit	5,82,45
Milano	9.35.25	Belgrat	35,07
Cenevre	2.45.75	Zloti	4,20
Atina	83,69	Pengo	2.69
Brüksel	3.40.125	Bükreş	79,33
Amsterdam	1.17.50	Viyana	4,22
Sofya	65,6360	Moskova	11,00,50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	16
1 İsterlin	642	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	20,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	19
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
1 Florin	83	1 Çernoviç	—,—
1 Şile Av.	22	Altın	9,25
20 Leva	23	1 Mecidiye	35 1-2
21 Kur. Çek.	106	Banknot	237

Fennî bahisler

Teknikte tekâmül

200.000 kilovat veren alternatörler; saatte 140 ton kömür aktaran vinçler; 100.000 metre mikâbında balonlar; 160 kilometre süratli katarlar; saatte 80 kilometre ile giden gemiler; 20 ton sikletinde tayyareler... İşte teknikte bugünkü tekâmül!

Teknik Arşimet ile başlamadı. Teknik Arşimet'ten çok eskidir. Hidrostatik ilmini kuran, Lodyeyi, dişli çarkı, nihayetsiz vidayı icat eden ve "noktai istinat bulsam dünyayi kaldırırım,, diyen evrekacı, milâttan 287 sene evvel doğmuş ve o zamandan bugüne kaadr iki bin üç yüz küsur sene geçmiştir. Bu küçük adedin yanında tekniğin yaşı çok büyüktür. O, insan topluluklarının cemiyet haline istihalesine doğmuş ve o zamandan bugüne kadar da yüz binlerce asırlar geçmiştir. Bu asırların içinde izleri kaybolan tekniğin tekâmül siperini tetkike girişenler onu eski, orta, yeni diye üç devreye ayırıyorlar. Onlara göre:

Birinci devir dokuzuncu asra kadar devam etmitşir. Bu devirde insan, ateşi, tekerleği, kayığı icat ediyor; faakt lâyikıyle istifade edemiyor. Yaptığı arabalara koştuğu hayvanlarla ancak beş yüz kilogramı geçmiyen yükleri çekebiliyor: Çünkü, koşum takımlarının şekilleri fazla yük cerrine elverişli değildir. Ağaç gövdelerini oyarak vücude getirdiği kayıklarla ancak mahdut seferler ve nakliye işleri yapabiliyor: Zira, dümen yerinde kullandığı kürek az tesirli ve zor idarelidir... Nakliye vasıtalarının iptidaîliği yüzünden, bulduğu madenleri işletemiyor; icat ettiği değirmenleri besliyemiyor; kendi sırtını öküzlü arabasına 2 kürekli gemisine tercih ediyor.

İkinci devir dokuz asır devam etmiş ve makinesinin de icadile nihayet bulmuştur. Bu devirde insan, eski devirlerde bulduğu madenleri işliyor, kurduğu değirmenleri kolaylıkla besliyor: Çünkü, hayvanları nallamasını, onlara bugünün koşumunu takmasını öğrenmiştir. Büyük gemiler inşa ediyor, deniz seferlerini çoğaltıyor: Zira, bodoslama dümenini icat etmiştir... Nakil vasıtalarındaki bu terakkiye muvaffak olduktan sonra eski icatlarını birer birer tekemmül ettiriyor ve yeni vasıtalarındaki bu terakkiye muvaffak olduktan sonra eski icatlarını birer birer tekemmül ettiriyor ve yeni icatlarda bulunuyor: Gemilerine yelken takıyor; yelkenlere mürekep şekiller veriyor; puslayı öğrenerek Okyanuslara çıkıyor; kâğıdı yaparak matbaayı icat ediyor; gecelerini mumla aydınlatıyor; zamanlarını saatle ölçüyor... Buharın kuvvei ittisaiyesini bulurken dokuma makineleri imal ediyor.

Buhar makinesinin icadile başlayan üçüncü devri anlatmak için, asırların derinliklerinde kaybolan tekniğin tekâmül seyrini tetkike girişenleri dinlemeğe lüzum yok. İçinde yaşamakta olduğumuz bu devri hep biliriz.:

On sekizinci asırda James Wattlarla, Amperlerle, Arago'larla. Faraday'lerle, Leibig'lerle başlayan ve isimlerini gazete sütunlarını değil kitap ciltlerini doldurabilen dâhilerle devam eden üçüncü zamanın tekniğine verdiği tekâmül nedir?

Bir asırda hayvanla çekilen arabadan saatte yüz kilometre süratli lokomotife, rüzgârla giden yelkenliden her denizde fütursuzca sefer edbilen buharlı gemiye geçen bu üçüncü zamanın tekniğinin tekâmülünü anlamak için James'in hararet makinesinden mi başlamalı? Yoksa, insan emrine münkat kıldığı köle kudretlerin: elektrik, kimya, buhar... İçtimaî hayatımızda, maddî benliğimizde görmekte oldukları hizmetlere mi bakmalı?

Tekniğin bugünkü tekâmülünün mebdeinj 1878 de aramalıdır. 1877 de Edison'un sesini işiten teknik 1878 de büyük makineleri, büyük sanayii yaratabilme imkânını elde etti. 1878, demir sanayiinde yeni teamül usullerinin tatbika başlandığı, maden halitalarında istenilen nisbetlerin teminine muvaffak olunduğu tarihtir. Çelik bu tarihte lâyik olduğu mevkii aldı. Toprağa bağlı insan kütleleri büyük şehirlere göç etmeğe bu tarihte başladı. Bu suretle:

1846 da bir milyon elli bin nüfuslu Paris şehrinin 1926 da iki milyon sekiz yüz yetmiş bin nüfuslu?

1890 da birmilyon dokuz yüz altmış bin nüfuslu Berlin şehrinin 1930 da dört milyon üçyüz otuz bin nüfuslu;

1850 de ik imilyon nüfuslu Londra şehrinin 1930 da dört milyon beş yüz bin nüfuslu;

1870 de dokuz yüz kırk iki bin nüfuslu Nevyork şehrinin 1930 da altı milyon dokuz yüz otuz bin nüfuslu birer merkez oldukları görüldü.

Bu suretle:

1885 te 250 kilovat takatı aşamayan Gram makinesi bugün jeneratör gruplarile 200,000 kilovat vermekte ve elektrik kudretini her işe yarayan, her yere gönderilebilen, her şekle sokulabilen bir köleye benzetmektedir.

Elektrik kudreti sarfiyatının son zamanlardaki tezayüdünü kısaca göstermek mümkündür. Milyon kilovatı vahidi kıyasî olarak alırsak:

Fransa: 1925 teki on bin ikiyüz küsur milyon kilovat yerine 1929 da on dört bin üçyüz yirmi milyon kilovat;

Almanyada: 1925 teki yirmi bin üçyüz yirmi sekiz milyon kilovat yerine 1929 da otuz bin altıyüz altmış milyon kilovat;

Amerikada: 1915 teki seksen bir bin yedi yüz doksan milyon kilovat yerine 1929 da yüz yirmi beş bin mil yon kilovat sarfetmiş olduklarını söylüyorlar. Bu rakamların yanında, haftalık iş saatinin 40 senede 60 saatten 48 saate düştüğünü; yarım asır evvel toprağa bağlı olan insanların memleekt nüfuslarının, yüzde 60 ilâ yüzde 80 nini teşkil ederken 1920 ilâ 1926 senelerinde bu nisbetin - takribî olarak - yüzde 20 ilâ yüzde 60 ı geçmediğini söylemek tekniğin ve sanayi hayatının şu son senelerde almış olduğu ehemmiyeti göstermek olur.

Daha zevk verici misaller mi istiyoruz? İşte:

Bir işçi haftada ancak beş çift kundura dikebilir. Makine bir defada bunun altı mislini ve bir haftada bunun bin altı yüz mislini yani 8000 çift kundura dikebiliyor.

Bir amele günde ancak 12 metre mikâbı aktarabilir. Gürek makinesi bin metre mikâbı kaldırabiliyor.

İşte teknikte tekâmül:

Devam edelim:

Dakikada 1000 ton su basan tulumbalar; 30 ton sikletindeki çelik parçalarını döven 6000 tonluk cendreler; dakikada 200 fiş dolduran istatistik makineleri; iki operatörle idare edilen ve klişeden kontrola kadar bütün hesapları yazan, tasnif eden, hesaplayan, defterlere geçiren banka makineleri; 1400 ton yükü bir dakikada 18 metreye kaldıran; 1300 ton kömürü bir saatte aktaran vinçler.. 105 bin metre mikâplı, 3000 beygir kudretli, 165 kilometre süratli 250 metre uzunluğunda balonlar; 20 ton sikletinde 300 kilometre süratli tayyareler.. 190 ton sikletinde lokomotifler, 160 kilometre süratinde elektrikli katarlar.. 80 kilometre süratli 2500 ton hacminde harp gemileri..

Necip DÜRRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Her canlı, taze olur mu?

Çok defa bir şey almak için değil, o hararetli alış veriş âlemini yakından görmek için Balıkpazarına uğrarım. Bizde balık tablaya çıktı mı, hem gözden düşer, hem kıymetten... Onun için taş nasıl yerinde ağırsa, balık ta yerinde pahalıdır.!

Geçen akşam, matbaa dönüşü bir aralık Balıkpazarından geçtim.

Ogün, kalkan balığı günü idi; sağdan soldan:

—Beykozun gülü heeey!.. Naralarını dinliyerek yürüyordum.

Pazarın bitim yerine gelince durdum. Balıklarına su serpen balıkçı benim durduğumu görünce ümitlendi:

— Son cemaat yeri burası!.. Efendi ağabey, çiğneme bizi... Yerli malı kalkan satıyoruz..,

— Kaça veriyorsun?

— Senin için kırka....

— Otuz beşe olmaz mı?

Kızdı:

— Bir daha sorarsan elli!.

— Peki!.. Ver bakalım iki kilo..

O tartarken ben de balığa şöyle bir baktım; mırıldanma kabilinden:

— Pek tazeye benzemiyor! Diyecek oldum.

Suratına bir tokat yemiş kadar gücüne gitti:

— Ne dedin, tazeye benzemiyor-mu, dedin?.. Şu kulağına bak be!.. Canlı yahu!. Canlı değilse para verme yahu!..

Yanıbaşımda kerli ferli bir efendi peyda oldu. Gülerek söze karıştı:

— Beyin sormakta hakkı var. Canlı ama, bakalım taze mi?

— Vay efendiciğim.. bu da ne maydanozlu lâf? Canlı olur da taze olmaz mı?

Güldü:

— Olmaz ya!.. Yumurtanın canlısına, da hatırın için taze mi diyeceğiz?... Hem uzağa, ne gidiyorsun... Ben de canlıyım ama taze değilim!..

M. SALÂHATTİN

HİKÂYE

İki parmak daha....

Affan ikide birde karısına: "Hakikaten pek güzelsin karıcığım,, derdi. Halbuki o, karısını sade bir ev elbisesile, veya akşam tüvaletile yahut ta mayo ile gördüğü zaman da ayni meftuniyetle bu cümleyi tekrarlar dururdu.

Nişanlandıkları zaman o, karısının zengin cihazlarısa bakarken "bu güzel,, ,,o, bu çok zengin,, maamafih bir de sadeliği ayrıca güzel,, diye fikirlerini söylerdi.

Şimdi ise, artık kadın eşyalarının güzelliğile, kıymetile megul değildi.

Feriha da kocasının: Kadın kıyafetinden bihaber olduğunu anlamıştı. O, ipek kadife ile keten kadifeyi biribirinden ayırt etmeğe muktedir değildi

Şimdi, karısının giydiği ne son moda elini açık bırakan şapkasının; ne de, oldukça pahalıya mal olan yılan derisi iskarpininin farkına varmıştı.

Şüphesiz bu, mühim bir şey değildi. Zaten biribirini seven bir çift için bu gibi şeyler mühim olamazdı. Fakat o, kocasının bir parça kendisile, giyinmesile alâkadar olmasını pek arzu ederdi.

Hiç olmazsa onunla biraz alâkadar olsaydı...

Her dakika ona: "Hakikaten pek güzelsin,, demesi iltifattan ziyade âdet hükmüne girmişti. Çünkü Feriha pek âlâ, çok güzel olmadığını biliyordu. Her zaman: "Karıcığım sen pek güzelsin,, diyeceğine ne olurdu bir defa da: "O şapkayı pek beğenmedim" yahut ,,görüyor musun? Zaten ben sana söylemiştim bu yeşil elbise seni açmıyor. Bununla daha fazla esmerleşiyorsun,, yahut ta "İşte şimdi hoşuma giden elbiseyi giymişsin. Ah, bilsen bu siyah kadifeelbiseyi giydiğin zaman ne kadar güzelleşiyorsun!,, Deseydi.

Bu gibi cümleler kocasının, onu daha dikkatle, daha kıskanarak sevdiğine delil olacaktı.

Halbuki o, karısının ne bu arzusunu ne de giydiği yeni şapkasını , elbisesini seziyordu. O, yalnız ezberlediği cümleyi bir çocuk safiyetile tekrarla rdururdu.

O gün Feriha yemeğe inmeden evvel telâşli telâşlı bir şeyler dikiyordu. Pek sevdiği siyah kadife elbisesinin yakasını kesiyor kendine daha fazla yakışması için saatlerce uğraşıyordu. Yakayi istediği şekle koyduktan sonra elbiseyi ütüledi ve kaldırdı.

O gün ahbaplarından birinin çayına davetli idiler. Feriha tüvaletini bitirdi. Kocası görmeden kadife elbisesini giri üstüne telâşla giyerek mantosunu geçirdi.

Tuhaf şey! Affan karısını her günkünden daha güzel olduğu halde ona bir defa bile: "Sen pek güzelsin,, demedi. Feriha kürk mantosunu çıkarınca Affanın nazarları ciddileşmişti.

O, biraz geri çekilmiş karısının ensesinden beline kadar açık dekoltesine bakıyordu. Sabredemedi Ferihanın yanına yaklaşarak:

— Kendini plâj da mı zannettin? dedi. Feriha kocasının kendisile alâkadar olduğundan biraz memnun:

— Neden? Kendimi plâjda zannetmeme sebep ne?.

Affan alçak sesle mırıldandı:

— Artık sen fazla gitmeğe başladın Feriha. Dekolteni söylüyorum hâlâ anlayamadın mı?

— A!... Ne olur? Affan hiddetle:

— Fazla gittiğini söylüyorum. İşte o kadar. Dedi.

Kadın ehemmiyetli bir meseleden bahseder gibi omuzlarını kaldırarak:

—İki parmak açık yahut kapalı olmasından ne çıkar? Ben senin böyle şeylerle alâkadar olmadığını zannediyordum. Hattâ buraya pijama ile gelsem bile gene farketmiyeceğini tahmin etmiştim.

Affan galeyana gelerek sesini biraz daha yükseltti:

— Onu sen söyliyorsun!..

Daha fazla münakaşanın zamanı değildi. Zafer kadınındı. Böyle basit bir tecrübe ile kocasının neşesini kaçırdığına bir taraftan müteessir oldıysa da, diğer taraftan kocasının kendisine karşı olan muhabbetini keşfettiğinden mağrurdu.

Feriha artık sevgisinden şüphe etmediği kocasının her arzusunu yapmağa âmade idi. Kadife elbisesinin yakasını da kapıyacaktı. Hattâ eğer o, istemezse giymiyecekti de..

Firdevs İSMAİL

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL :

18,30 Fransızca ders. 19 Muammer Bey tarafından monoloğ, ve Ajans. 19,30 Alaturka musiki neşriyatı, (Ekrem B. Ruşen B. Cevdet B. Şeref B. Yahya B. Cevdet B. Vecihe H. Semiha H. Nedime H.) 21 Ajans ve borsa haberleri. 21,25 Necip Yakup Bey orkestrası ve (Viyolonsel solo) Mesut Cemil Bey.

VARŞOVA, 1415 m.

18: Oda musikisi konseri. 18,50: Müsahabe 19,10: aKhvehane musikisi. 19,50: Muhtelif bahisler. 21,05: Senfonik orkestra tarafından populer. Konser. 21,45: Aktüalite. 21,05: Mickiewicz akşavı. 23: Dans musikisi. 24: Müsahabe. 24,05: Dans musikisinin devamı

BÜKREŞ, 364 m.

13: Borsa. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 18: Radyo orkestrası. 19: Haberler ve kültüral neşriyat. 19,15: Orkestranın devamı, 20: Radyo Üniversitesi. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Mme Smaranda Athanasoff tarafından piyano konseri. 21,30: Konferans. 21,45: Den Gâlman tarafından taganni. 22,15: Düo - Ziter konseri. 22,45: Haberler. 24: Kahvehaneden naklen hafif musiki.

BUDAPEŞTE, 550 m.

19: Rajterin idaresinde opera orkestrası. 20: Konferans. 20,30: Macar şarkıları. 21,10: Stüdyodan bir tiyatro: Garaldynin "aşk,, isimli piyesi. 22,50: Odeon gramofon plâkları 23, 30: Keman konseri. Piyano refakatile.) 24: Lakatos sigan takımı.

HAMBURG, 332 m.

18,30: Konferans. (Wagner hakkında.) 18, 50: "De Ploog,, isimli skeç. 20: Hamburg Polisi tarafından askerî mızıka. 21,10: "Bizim saar havzamız,, isimli konferans. 21,30: Dans musikisi ve ilkbahar havaları. 24: Karl Erb tarafından şarkılar. 24,30: Filharmonik konseri.

MOSKOVA, 1714 m.

20: Operet musikisi. 21: Musiki ve sözlü neşriyat. 22: Çekoslovak lisanile neşriyat. 23,05: İngilizce neşriyat.

PRAG, 470 m.

19,10: Plâk. — Amele neşriyatı. 19,25: Almanca neşriyat. 20: Müsahabe. 20,05: Plâk 20,10: Sesli film musikisi (Brünodan nakil.) 21,30: Millî Polonya neşriyatı. — Haberler. 23,20: Fransız lisanile haber neşri.

BRESLAU, 316 m.

20: Hafif akşam musikisi. 21: Günün kısa haberleri. 21,10: Bizim saar havzamız,, ünvanlı konferans. 21,30: Eski ve yeni halk şarkıları. 22,30: Keman konseri. 23,10: Son haberler. 23,30: Teknik radyo. 24: Dans musikisi.

KONIGSVUSTERHAUSEN, 1971 m.:

19,25: Neşeli neşriyat. 20,30: Ders. 21,10: Rayh neşriyatı, 21,30: Hafif musiki konseri. 22: Karışık neşriyat. 23: Muhtelif haberler. 23,30: Teknik neşriyat. 23,45: Deniz haberleri. 24: Clau salonundan nakil. 2,15: Clou'dan nakle devam (4 de kadar.)

YENİ NEŞRİYAT

Mimar

Bu aylık Mimarî Şehircilik ve tez[...] ni sanatlar mecmuasının 39 numa[...] mart sayısı çıkmıştır. İçinde memle[...] mizde yapılan mimarî eserler ile M[...] mar Sinan için ve 31 Martta yapıl[...] İhtifal münasebetile Sinan hakında v[...] rilen konferansları ve Sinanın eser[...] hakkında tetkikleri ihtiva etmekte[...] Bu mesleki mecmuayı alâkadarların[...] tavsiye ederiz.

HAZIN BİR ÖLÜM

Robert Kolej muallimlerinden ve İs[...] tanbul Hukuk Fakültesi mezunların[...] İzmirli Refik Bey ameliyat neticesi[...] vefat etmiştir. Namazı bugün saat [...] altıda Nişantaşında Teşvikiye camii[...] kılınarak Feriköyündeki makberi m[...] suna defnedilecektir.

İRTİHAL

Mektebi Mülkiye 305 mezunların[...] olup mülga Liman Dairesi senedat [...] dürlüğünden mütekait HAMDİ K[...] RABEKİR Bey vefatetmiştir. Cena[...] bugünkü Çarşamba günü saat o[...] buçukta Zeyrekte Kilise camii arka[...] daki evinden kaldırılarak Edirnekapı[...] ricindeki aile kabristanına defnedil[...] tir. (16[...]

İLÂN

1934 Mayısının 1 nci Salı gü[...] den itibaren, gelecek 15 Eylüle [...] dar, zirde muharrer Bankalar [...] şelerinin saat 9 1/2 tan 15 e ka[...] umuma küşade olduğu ilân olu[...]

Banca Commerciale Italia[...] Banco di Roma, Chrissoveloni [...] kası, Deutsche Bank Und Disc[...] Gesellschaft, Deutsche Orient [...] (Dresdner Bank Şubesi), Em[...] ve Eytam Bankası, Holland[...] Bank Unie N. V., Osmanlı Ban[...] sı, Selânik Bankası, S. S. C. [...] careti Hariciye Bankası, Süm[...] Bank, Şarkı Karip Ticaret Ba[...] sı, Türkiye İş Bankası, Türkiye [...] raat Bankası.

İstanbul dördüncü icra memurluğ[...] dan :

Bir borçtan dolayi mahcuz paraya [...] rilmesine karar verilen cem'an 650 [...] kıymetindeki iki kasa 9-5-934 tarih[...] müsadif çarşamba günü saat 10 da [...] kecide Ralli hanı önünde açık ar[...] ma ile satılacağından taliplerin mez[...] günde mahallinde bulunacak memu[...] na 934-26 dosya No. sile müracaat[...] ilân olunur. (16327)

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için L. K.	Hariç [...]
3 aylığı	4 —	8
6 „	7 50	14
12 „	14 —	28

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon : Beyoğlu 4.4888 2470

Milliyet'in edebî tefrikası: 65

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

— Yeter, bu dargınlık faslı..

Ve başını sallayarak kapıya doğru yürüdü. Bu hareketinde:

— Beni fazla söyletme.. Sen, ziyanlı çıkarsın.. Münasebetsizliği bırak!

Diyen bir hal vardı.

Sırrı Nevres, sesini çıkarmıyordu. Fakat yutkunduğu, kendini zor tuttuğu belli idi.

Melda, benim sağımdaki koltuğa oturmuştu:

— Sırrı Bey, bir cigara verir misiniz?

Hemen yerimden fırladım:

— Takdim deyim Hanımefendi.

Genç kız, cigarayı alıp yaktıktan sonra beyaz dişlerini göstererek güldü; onun, bu, gülüşünde âdeta taze bir kayısı kokusu vardı.

Sırrı Nevres, hâlâ bir şey söylemiyordu. Canı sıkıldığı muhakktktı. Ferhunde denilen kızın veya kadının gelmesinden neye hoşnut olmamıştı? Neden onunla karşılaşmak sitemyordu? Fakat Semine-nin tavrından, Sırrının suçlu, mahkûm vaziyette olduğu anlaşılıyordu. Semine, bunu bilerek mi yapmıştı? Neşemizin kaçması, hiç te onun menfaatine değildi; bilâkis zararına idi.

Ferhundeyi görmeden, bir hüküm vermek mânasızlık olacaktı.

Oda kapısı tekrar açılmıştı; Semine Hanım, biraz asık bir çehre ile göründü; yanında orta boylu, duru beyaz, siyah kehriba gözlü bir genç kız vardı.

Semine Hanım, kapının eşiğinde bir an durmuştu:

— Ferhunde, çocukluğun lüzumu yok, yürü... Beyefendi, yabancı değiller...

Ferhunde, ürkek ürkek yürüdu, elimi sıktı, başile de selâmladı. Bir kaç saniye tereddüt geçirir gibi oldu ve Sırrı Nevrese doğru yürüdü, elini uzattı:

— Bonjur!

Sırrı Nevres, başını çevirmişti, yerinden kımıldanmadı, sadece:

— Bonjur! dedi.

Semine Hanım, Meclise hâkim olan soğuk havayı, birden hissetmişti; Meldaya döndü:

— Kızım; Beylere ikram etsene...

Ben, Ferhundeye bakıyordum. Bu kıza, güzel demek için, insanın biraz müsamahalı olması lâzım gelirdi. Siyah kehriba gözleri, arzu uyandırmıyor; sebebi, kaynağı meçhul bir acımak veriyordu. Onda, yırtık bir aşifte hali yoktu. Yırtık bir aşifte olmadığı muhakkaktı. Peki, böyle bir mecliste ne işi var, ne arayordu? Buraya nasıl dönmüştü?

Bu muammanın anahtarı, oturduğu yerde çin için homurdanan, Sırrı Nevreste idi. Ferhunde, boynunu bükmüş, düşünüyor mu, dinleniyor mu pek anlaşılamıyan bir yorgunlukla dalgın dalgın yere bakıyordu.

Semine Hanım usulca ona yaklaştı ve yavaş bir sesle:

— Somurtma, Ferhunde! dedi.

Bu kadının bu genç kız üzerindeki bu tahakkümü ne idi?

Kendi kendime gülüyordum. Bu macera, umduğum gibi çıkmamıştı. Daha, ne renk, ne şekil alacaktı? Artık onu da düşünmemeğe karar verdim.

Benim hedefim, Sırrı Nevresi, köyden, köşkten, bilhassa Neşide'den uzaklaştırmaktı. Onu, her ne pahasına olursa olsun, oyalıyacaktım.

Yalnız, vakıt vakıt kulaklarım yanıyordu; kendimden utanıyordum. Ak saçlarına rağmen, içki sofrasında kadeh tokuşturan, keyif süren hovardalara vaktile gülmüştüm. Belki onların mazeretleri vardı. Böyle âlemlere gençliklerinde alışmıştılar; onları, biraz da itiyat sürüklüyordu. Halbuki benim, böyle bir mazeretim yoktu.

Semine Hanım, haklı çıktı. Kendiliğimden kadehe uzanıyorum ve boğazımın, göğsümün iç etlerinin yanmasına aldırmıyor, bir nefeste içiyorum...

. . . .

Uzun boylu, sarı toz gibi ipek saçlı, gözleri yaprak yeşili, gülüşü taze kayısı gibi kokan genç kız, gözlerimden silindi. Odadan çıktı mı, bilmiyorum. Semine de dolaşmıyor, ne sesini, ne de hiç eksik olmıyan kahkahalarını duyuyorum! Sırrı Nevres te nerede?

Yanımda, Ferhunde oturuyor. Duru beyaz teni, içkinin buğusu ile pembeleşmiş! Siyah kehriba gözlerinde, yaşlar parlıyor.

Kulaklarımda, yalnız onun sesi var; onun kırık, yorgun, bitik sesi.. Ben, bütün hayatiyetim kulaklarımda toplanmış onu dinliyorum.

— Beyefendi... Ben, çok zavallı bir kızım... Beni, Sırrı, mahvetti... Kanıma giren o, dur. Fakat zorla mı? Hayır... Ben, onu seviyordum. Sevmek cinnetine tutulmuştum. İsteğimle kapıldım. Onun için ailemle darıldım, nihayet evden kaçtım... O, niçin beni çamura atıyordu? bana, hıncı mı vardı? bilmiyordum... Halbuki beni sevdiğini söylüyordu. İnsan, düşmanına bile bu kadar fenalık edemez! Ah, benim akılsız kafam! Ona yaranmak için, yapmadığım fedakârlık kalmadı... İlk zamanlar, bir pansiyonda oda tutmuştu; sonra, oda kirasını da vermedi ve beni bu Semine Hanımın evine getirdi. Semine Hanımdan şikâyetçi değilim, fakat ben, bu hayattan hoşlanmıyorum.. Gülüyorsunuz, sözlerime inanmıyorsunuz... İçinizden; bu ağızları çok dinledik! diyorsunuzdur....

O kadar samimi idim ki onu yeminle temin etmeğe utandım:

— Gülmüyorum.. Size inanıyorum...

Başını çarpıttı, içini çekti:

— İnanmayın... İsterseniz gülün.. Öyle doluyum ki inan[...] cağını, gülüneceğini bilsem d[...] ne derdimi yanmaktan kendi[...] lamıyorum. Siz, beni dinliyor[...] nuz... Benim için, bu, ne b[...] bir tesellidir. Çünkü başkaları[...] lemez!.. Sırrı, neye beni al[...] Ben, temiz bir aile kızı idim. [...] zevceliğe alaca kadam, her b[...] utanmazdı... Biraz tahsilim d[...] dır, beyefendi... Ne fayda? B[...] gün, sürünüyorum işte... [...] de bir yuvam olsaydı, ne olurd[...] Buradan kaçayım, peki, nereye[...] deyim? Ailem, beni artık kabul [...] mez... Sokaklara mı düşeyim[...] na, hiç tahammül edemem...

Kafamın bulanıklığı biraz a[...] gibi oluyordu:

— Peki, Sırrı Bey, sizi buraya [...] tirdiği halde, nasıl oluyor da, [...] disi, hem de arkadaşlar alarak [...] lebiliyor.?

Genç kız, tükürür gibi güldü[...]

— Onun, bu gibi şeylerle bir ke[...] kası yoktur. Kendi zevki, kendi [...] menfaatinden başka bir şey dü[...] mez. Beni, buraya attı. Evvelâ [...] bebini, hikmetini anlıyamamıştı[...] Sonra gözlerim açıldı. Ben, bu[...] ya düşünce, onun aleyhinde bir [...] rekette bulunamazdım, dava [...] kımı da kaybederdim. Semine [...]

— Bitmedi —

RADYO

İstanbul Radyosu

Geçen hafta Akşam refikimiz Radyo Şirketinin umumî neşriyatındaki ihmalkârlığından ve (Skala di Milano) operasından naklen bazı Avrupa radyolarının neşrettikleri "La Traviata" operasını yalnız İstanbul radyosu nakletmiyerek daimî heyheylerine devam ettiğinden bahsetmiştik. Bu vesile ile haklı olmıyan bu tenkitleri tahlil edelim. Biz İstanbul radyosu ile senelerden beri alâkadar olmaktayız. Şirketi samimî olarak icabında tenkit etmekten ve bazan da takdirlerimizi açıkça yazmaktan çekinmedik. Şirketten hiç bir zaman memlekette yapılmasına imkân olmıyan bir neşriyatın yapılmasını istemediğimiz gibi düşkün neşriyatın tashihi için daima nazarı dikkati celbettik. İnkâr edilmez ki şirket makul tekliflerimizin yüzde doksanını tatbik etmiş bulunuyor. Bu itibarla yapılabilecek neşriyat hakkında bir fikir hasıl ettiğimizden bu vesile ile okuyucularımızı tenvir etmeyi düşündük. Refikimizin iddiasınca heyheylerine devam eden musiki takımları bütün alafranga musikiyi sevenlerin zevkle dinlediklerini bildirdikleri memlekette mevcut takımların birinci derecede gelenlerinden başka heyetler değildir. Alafranga neşriyat kastediliyorsa, bu kısım musiki de sesli filmlerimizde yer alan maruf

On beş günde bir İstanbul radyosunda Çigan musikisi konserinde tegani eden Madam Vera Halmi ile M. Mali yanlarında elinde keman olan da her akşam alafranga konserleri idare eden kıymetli sanatkârımız ve sesli filmlerimizde konser veren Necip Yakup Beydir

bir takımdır. Memleketimizin en güzide sanatkârlarının çatlak saz ve bozuk ses gibi sözlerle itham edilmesi pek munsifane bir şey değildir sanırız. Bugün için mevcuttan fazlayı aramak ve İstanbul neşriyatının Avrupa radyoları derecesinde olmasını istemek, birkaç sene içinde şehir caddelerimizde toprak yüzü görülmeyip Nevyork, Londra ve Berlin caddeleri gibi asfalttan yapılmasını ve tramvay yerine dört bir tarafa işliyen yeraltı trenleri getirilmesini talep etmeğe benzer. Samimî görüşlü kimseler itiraf ederler ki İstanbul radyosu son zamanlarda tekâmüle bütün gayretile çalışıyor ve imkân dahilinde ne yapmak lâzım ise, fedakârlık ederek tatbike uğraşıyor, Son zamanlarda bilhassa istifade edilecek konferanslar çoğaltılmış ve en küçükler için masallar bile söylenmeğe başlanmıştır. Programda daimî bulundurulan sanatkârlar birinci derecede sazende ve hanendelerdir. Münavebe ile getirilenler de ikinci ve orta derecedeki artistlerdir ki bunların kâffesi tanınmış gramofon plâk fabrikaları tarafından da angaje edilmiş zevattır.

Bir memleketten diğerlerine nakillere gelince; uzak yerlerden telefon kablolarından istifade suretile konserlere iştirak etmek kabil değildir. Bazı mühim nakillere telefon hatlarile iştirak edebilmek için İstanbul radyosu bir müddet evvel birçok tecrübeler yapmış ve neticede telefon nakillerinin doğru, dürüst musiki neşredilmeğe elverişli olmadığı, başvekilimizin Sofyayı teşrifleri esnasında yapılan bir nakildende pek âlâ anlaşılmıştır.Beynelmilel nakillere iştirak eden bütün milletlerin radyoları arasında sırf radyo konserleri nakillerinde kullanılmak için hususî kablolar tesis edilmiştir. Son zamanlara kadar bu pahalı tesisata malik olmıyan radyo istasyonları nakillere giremiyorlardı. Geçen seneye kadar Fransa, İtalya ve İsviçre gibi radyoda terakki etmiş memleketler bile bundan mahrumdu. Şimdi bizim gibi beynelmilel konserleri nakledemiyenler de İspanya, Portekiz, Rusya ve Fransa'nın cenubî kısmıdır. Balkanlara doğru kablonun cenuba olan son kısmı ancak Belgrata kadar getirilmiştir. Bu kablolar kalın bakır tellerden mamûl, izole bir şekilde, ihtizaza mani olunmak üzere biribirinden uzakça bulundurulan hususî bir tesisattır. Varidatı tasavvurun çok fevkinde olan radyolar bu kablolar le merkezlerini balık ağı gibi örmüşlerdir. Çünkü aralarında senelik varidatları yüz milyon Türk lirasını aşan radyo idareleri vardır. Konserleri böyle mükemmel ve pürüzsüz olarak nakleden radyolar yanında bizim telgraf hattile yapacağımız nakil topal eşekle kervana karışmaktan başka bir şeye benzemez.

Mevcut vesaiti dahilinde her türlü tekemmül esbabını ihzara bütün gayretile çalışan radyo şirketi hakkında böyle yanlış fikirler beslemek insafsızlık olmaz mı?

Turgut MİTHAT

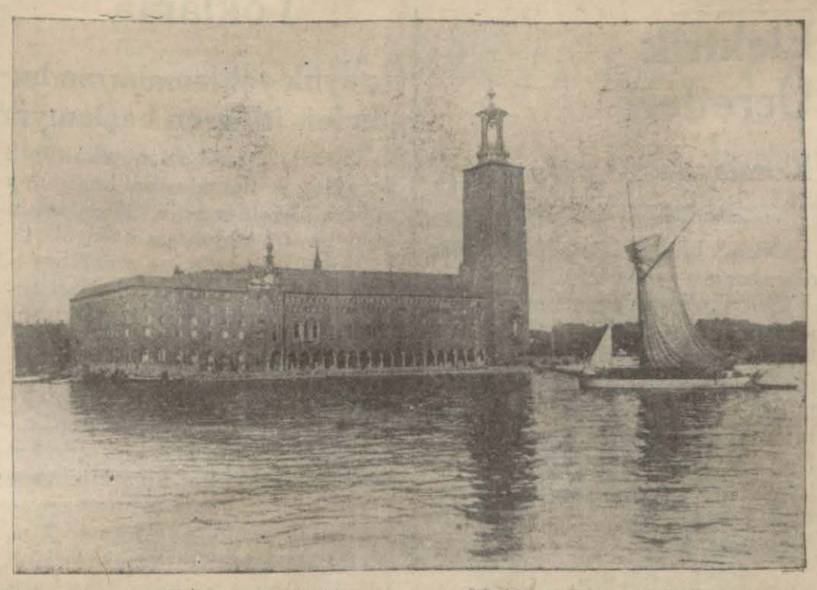

Bu cuma saat 21,30 da bütün Avrupanın nakledeceği beynelmilel konserin neşredileceği Stokholm'un en cazip yapılarından biri olan yeni şehremaneti binası.

Beynelmilel Avrupa Konserleri

Ara, sıra radyo proğramlarında "Beynelmilel Avrupa konserleri" nin verildiğini görürüz. Bu konserlerin ne maksatla verildiğini belki bazı yeni radyo meraklıları bilmezler. Bu haftaki 4 mayıs cuma akşamı saat 21,30 de gene böyle bir konser neşredileceği için bunlara ait tarihçeden karilerimize bahsediyoruz.

Beynelmilel konserlerin verilmesine başlıca sebeplerden birisi muhtelif memleketler halkının biribirlerini tanımaları ve yabancı kalmamaları için düşünülmüş ve 1927 senesindeki "Union İnternational de Radiodiffusion" Beynelmilel radyo cemiyeti toplantısında Polonya radyoları umumî müdürü Dr. Chamiec tarafından teklif edilerek bütün azalar tarafından kabul edilmiştir.

Bu suretle uzakları dinliyemiyen küçük aletler ile galenli detektör aletleri kullanan amatörlere ara, sıra uzaklardan nakledilen konserleri küçük aletlerile yakında dinlemek imkânı veriliyordu. Bilhassa bilûmum merkezlerin pek kuvvetsiz bulunduğu o zamanlarda Dr. Chamiec radyo meraklıları tarafından çok takdir edilmiştir.

Beynelmilel konserler bir radyo merkezinde verilip muhtelif memleketlerin radyoları tarafından hususî kablolar vasıtasile nakledilmek suretile neşredilir.

Önümüzdeki cuma akşamı bir saat sürecek olan beynelmilel konseri Stokholm radyosu neşredecek ve bir kaçı müstesna olarak bilûmum Avrupa radyo merkezleri tarafından nakledilecektir. İsveçli san'atlarlar tarafından çalınacak ve ayni memleketin tanınmış bestekârları tarafından vücude getirilmiş eserlerden terekküp eden bu program yüksek şimal musikisini en iyi işidilen bir merkezden dinliyebiliriz. Meselâ Büdapeşte veya Varşova gibi paraziti en az olan yerlerden dinlemieyi tercih ediniz.

Program şudur:

1— Eski İsveç şarkıları ve millî dans parçalarından mürekkep bir süit.

2 — Millî Helsings şarkıları ve "Arnljot" operasından Vainos şarkıları.

3 — Atterberg'in eserlerinden bir küçük senfoni.

Prag radyosuna Yıldırım çarptı

Geçen perşembe günü büyük Prağ radyo istasyonuna bir yıldırım isabet ederek esaslı tahribata sebebiyet vermiştir. Yıldırım pek kuvvetli bir cereyana malik olduğundan mürsilenin kalın anten tellerile, anten kulelerini tutan tellerin bazılarını temamile eritmiştir. Bundan dolayı 470 metrelik büyük Prağ merkezî hemen durmuş ve iki gün kadar çalışamamıştır.

Bu yıldırımın yaptığı tahribat radyo merkezleri kulelerine bir paratoner yapılmak lüzumunu öğretmiştir. Nitekim en son yapılan radyo merkezlerine birer paratoner yapılmakta idi. Prağ merkezî yapıldığında paratoner yapılmasına lüzum görülmemişti.

Amerikanın en meşhur muganniyesi Kate Smith mikrofon önünde

Radyo haberleri

Dr. Göbbels'in beyanatı

Alman propaganda Nazırı Dr. Göbbls geçen salı günü Alman radyoları Umumî Müdürünü kabul ederek kendisile bir saat görüşmüştür. Bu görüşme bir senelik Alman radyolarının neşriyatı tetkik edilmiş ve eski senelere nazaran Alman radyolarının gösterdiği tekâmülün pek büyük olduğu anlaşılmıştır. Bilhassa siyasî sahadan Alman radyoları Hitler idaresinin sağ kolu addedilmektedir. Nazır siyasette olduğu kadar bütün diğer neşriyatta da radyonun muvaffakıyetinden bahsetmiştir.

Telsiz silâh

Ingiltere Harbiye nezareti son zamanlarda Irlanda sularında en son sistem bir silâhın tecrübelerile meşğul olmaktadır. Mevzuubahis olan silâh, içinde insan olmıyan ve mevaddı infilâkiye ile dolu bulunan bir kayıktan ibarettir. Bu kayık deniz muharebesi esnasında büyük bir torpil vazifesini görecektir.

Torpil kayığında hiç kimse bulunmadan kayık bir kruvazörde bulunan radyo tesisatı ile idare olunacaktır,

Torpil kayığı saatte 47 kilometre süratle düşman gemisinin üzerine hücum edecek ve gemi ile temas eder etmez veya daha evvel yapılacak bir hareketle patlıyarak gemiyi alt üst edecektir. Tecrübelere devam olunmaktadır.

Yeni Budapeşte stüdyosunda hazırlık

Büyük konserlerin verilmesine mahsus Budapeşte radyosuna yeni bir stydyo tesis edilmiştir. Stüdyoda mikrofona aksi sadaların husule gelmemesi için salonun her tarafına pamuklu bezler döşenmiştir Salon dıvarlarının alt kısmı mermerden olduğu için bazı stüdyolarda olduğu gibi perdeler kâfi gelmiyerek pamuk döşenmek lüzumu hasıl olmuştur.

Fennî ve teminatlı Radyo tamir.
MİKA RADYO
Her marka radyo alıcıları ve aksamı tamir edilir. Eski sistem makinelere tadilât yapılır. Galata Voyvoda caddesi, Nazlı Han
Telefon 4 02

RADYO PROGRAMI

6 Mayıs Pazar

İSTANBUL,
18,30: Plâk neşriyatı. 19: Ajans haberleri. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Ruşen B. Keman. Mesut Cemil B. Tanbur. Vecihe H. Kanun. Muzaffer B. Vedia Riza H.) 21: Ajans ve borsa haberleri. 21,25: Radyo orkestrası tarafından dans musikisi. (Bedriye Rasim hanımın iştirâkile).

VARŞOVA, 1415
118,15: Polonya musikisi. — Müsahabe. 19,40: Düo taganni. 20: Müsahabe. 20,55: Senfonik akşam konseri. — Haberler. 22: Konferans. 22,15: Lembergten nakil. 23,25: Dans musikisi. — Müsahabe. — Dans.

BÜKREŞ, 364 m.
13,15: Orkestra konseri. 17: Müsahabe. 18: Motoi orkestrası. 19: Haberler. 20: Universite dersi. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 22,15 Radyo orkestrası. 22,45: Haberler.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18,45: Anne saati. 19,45: Opera orkestrası. 21: Spor haberleri, — Müsahabe. 21,45: Harpa konseri. 22,15: Tiyatro (Stüdyodan). 23,30: Mr. Johann kons tarafından keman konseri. 24,10: Kahvehane musikisi.

HAMBURG, 332 m.
Saar havzasına ait neşriyat.

KONİGVUSTERHAUSEN, 1571
19,35: Neşeli neşriyat. 21,35: Spor haberleri. 21,45: Rayh neşriyatı. 23,25: Yeni Münih isimli neşriyat. 24: Stutgrattan nakil. (karışık neşriyat.)

MOSKOVA, 1724 m.
18,30: Müsahabe. 19,30: Dans musikisi. 22: Senfonik konser.

BELGRAT, 473 m.
20: Halk musikisi. 20: Operalardan parçalar. 21: "Ivkova Slava„ populer musikili piyes. 23: Müsahabe.. 23,15: Şarkılı orkestra 24: Sigan musikisi.

ROMA, NAPOLİ, BARİ,
19: Mandolin takımının konseri. — Müsahabe. — Plâk. 22: Oda musikisi. 23,10: Senfonik konser .

ŞİMALİ İTALYAN GRUPU,
21,10: Musikili neşriyat. 21,55: Senfonik konser.

PRAG, 470 m.
20,15: Neşeli neşriyat. 21,40: Şarkılar ve hafif havalar. 22: "Les ondino„ isimli operet temsili. 23,20: Plâk. — Haberler.

BRESLAU, 316 m.
20,30: "Saar havzasında mukadderat„ isimli musikili temsil. 23: Haberler. 23,40: Kahvehane musikisi.

VIYANA, 507 m.
20,05: Konser (Franz Steiner; Erich Meller.) — Kısa haberler. 21,10: Bella ujjiun "Der Her professor„ isimli opereti. 23,45: Dans plâkları.

7 Mayıs Pazartesi

İSTANBUL,
18,30: Fransızca ders. 19: Üniversite doçenti Kâzım İsmail Bey tarafından (gençlik ve ihtiyarlık.) hakkında konferans. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Ekrem B. Ruşen B. Cevdet B. Tahsin B. Şeref B. Saim B. Vecihe H. Belma H.) 21: Ajans ve borsa haberleri. 21,25: Orkestra tarafından muhtelif eserler. Keman solo Necip Yakup B.

VARŞOVA, 1415 m.
19,10: Plâk. 19,45: Keza. 19,50: Muhtelif. 21,05: Varşova konservatuvarından oda orkestrası konseri. 22,10: Müsahabe. 22,25: Yeni şarkılardan mürekkep konser. 23,10: "Gogo kahvesinden: Dans musikisi. 24: Müsahabe. 24,05: Dansın devamı.

BÜKREŞ, 364 m.
18: Oda musikisi. 18,30: Tagannili konser. 19: Haberler. 19,15: Piyano konseri. 19,45: Plâk. 20: Üniverscite dersi. 20,45: Konferans. 21: Radyo orkestrası. 21,45: Konferans. 22: Radyo orkestrası. — Haberler. 23: Kahvehane konseri.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18,30: Meria Marsthynin konseri, 19: Müsahabe. 19,30: Bertha salon takımı. 20,30: Konferans. 21,10: Bernardino Mollinarinin idaresinde filharmonik konser heyeti. — Müteakiben Veres sigan takımı. 24,15: Konferans. 24, 30: Sigan musikisi.

HAMBURG,332 m,
18,30: Gençlik neşriyatı. 20: Johannes Brahmsın eserlerinden mürekkep konser. 21,-15: "Klippdachs„ isimli temsil. 23,20: Şarka ait eserlerden konser.

KONIGVUSTERHAUSEN, 1571 m.
19,25: Solist konseri. 19,55: Şiirler. 20: Alman takımı. 21,15: Orkestra konseri. 22,15: Mizahî neşriyat. 23,30: Biz ve yıldızlar. 24: Dans musikisi.

MOSKOVA, 1724 m.
18,30: Müsahabe. 22: Almanca neşriyat. 24, 05: Macarca neşriyat.

BELGRAT, 473 m.
20: Plâk. 20,20: Kuartet. — Müsahabe. 21,30 Opera temsilini nakil.

ROMA, NAPOLİ, BARİ.
18,30: Filharomnik konser. — Müsahabe. — Plâk. 22: Piyano konseri. 23: Müsahabe. 23, 10: Viyolonsel. — Senfonik konser.

ŞİMALİ ITALYA GRUPU,
20,40: Plâk. — Müsahabe. 22: Konser 23: Bir perdelik komedi.

PRAG, 470 m.
19,25: Almanca neşriyat. 20,20: Karışık program. 22: Radyo orkestrası. — Haberler vs.

BRESLAU, 316 m.
20, Uç piyano ile konser. 20,40: Avusturya bahsi. 21,15: Neşeli müsahabe ve musiki. 22,10: Bach konseri. — Müsahabe. 23: Haberler. 23,40: Gece konseri.

VIYANA, 507 m.
20,15: Hafif musiki. — Müsahabe. 21,30: Musikinin devamı. — Aktüalite. 22,20: Piyano konseri. 23: Haberler. 2,15 : Seyyah celbi. 23,25: Plâk.

8 Mayıs Salı

İSTANBUL,
18,30: Plâk neşriyatı. 19: Mesut Cemil B. tarafından çocuklara masal. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Eftalya Sadi H. Keman Sadi B. Refik B.) 21: Ajans ve borsa haberleri. 21,25: Necip Yakup bey orkestrası tarafından muhtelif eserler.

VARŞOVA, 1415 m.
19,10: Salon musikisi. (plâk.) — Muhtelif bahisler. 21,05: Senfonik büyük konser. 22,30: Edebiyat. 22,45: Hafif musiki. 23,30: Dans musikisi. 24: Müsahabe. 24,05: Dansın devamı.

BÜKREŞ, 364 m.
18: Motoi orkestrası. 19: Haberler, 19,15: Orkestranın devamı 20: Üniversite dersi. 20, 20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Taganni (Melle Dorothy Humphreys.) 21,20: Radyo orekstrası tarafından senfonik konser. 22: Konferans. (Fransız veya Alman lisenile.) 22,15: Konserin devamı. 22,45: Haberler.

BUDAPEŞTE, 550 m.
19: Konser. 20,15: Müsahabe. 20,45: Sahibinin sesi plâkları. 21,45: Opera orkestrası. 23,20: Harvath sigan takımı. 24,20: Nogrady sigan takımı.

HAMBURG, 33 2 m.
20: Müsahabe. 20,45: Friadrieh Lienhard hakkında neşriyat. 21,10: Skeç. 22,45: Neşeli neşriyat.

KONIGVUSTERHAUSEN
18,40: Virtüoz keman konseri. 19,35: Siyasî müsahabe. 20,:? 22: Dickers„ isimli neşriyat. 23,25: Denizciliğe dair. 24: Ezise Blatt tarafından piyano konseri.

MOSKOVA, 1724 m.
19,30: Musikili neşriyat. 21: Solo gitar. 22: Almanca neşriyat.

BELGRAT, 437 m.
20: Plâk. — Reklâm. 20,20: Piyano konseri. 21,40: Koro konseri. 23,30: Radyo orkestrası.

ROMA, NAPOLİ, BARİ
22: Operadan naklen Boitonun "MEFISTOFELE„ operası (4 perdelik.)

ŞİMALİ ITALYA GRUPU
21,45: "Madame di Tebe„ isimli Lonmbardonun operet temsili.

PRAG, 470 m.
19,25: Almanca. 20,20: Plâk. 21: Operadan naklen: Smektananın "satılmış zevci„ isimli opera. — Haberler vs.

BRESLAU, 316 m.
18,25: El harmonigile konser. — Muhtelif. 20: Dans musikisi. 22,15: Tayyare bombaları. 23,10: Taganni. 23,30: gece musikisi.

VIYANA, 507 m.
20: Kısa haberler. 20,15: Ecnebi bestekârların eserlerinden konser. — Muhtelif. 23,15: Ingilizce konferans. 23.25: Dans musikisi.

9 Mayıs Çarşamba

İSTANBUL,
18,30: Fransızca ders. 19: Muammer Bey tarafından monoloğ ve ajans. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Ekrem B. Ruşen B. Cecdet B. Şeref B. Yahya B. Cevdet B. Vecihe H. Semiha H. Nedime H.) 21,15: Ajans ve borsa haberleri. 21,25: Orkestra tarafından muhtelif eserler (Viyilonsel solo) Mesut Cemil B. tarafından.

VARŞOVA, 1415 m.
18: Taganni. — Konferans ve sair sözler. 21,05: Hafif orkestra musikisi. 22: Aktüalite. 22,15: Senfonik konser. 23: Esperontaca konferans. 23.20: Dans musikisi. 24: Müsahabe. 24,05: Dans musikisi.

BÜKREŞ, 364 m.
18: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,15: Hafif musiki. 20: Universite dersleri. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Oda musikisi. 21, 30: Konferans. 21,45: Taganni (Mme Silvia Tiron.) 22,15: Keman konseri

BUDAPEŞTE, 550 m.
19,30: Piyano konseri (Sandor Laszlo). 20: Konferans. 20,30: Fransz Leharın "GIUITTA, isimli operası (Peşte operasından naklen.) 24,20: Fransızca konferans. (Cimnastik şampiyonluğu hakkında.)

HAMBURG, 332 m.
20: Eski Haydelberge dair. 20,40: Schiller senesi. 21,10: Saar havzası hakkında neşriyat. 24: Schiller senesinin açılma merasimi.

s L9U,j5sıa
KONİGSVUSTERHAUSEN,
18,55: Salist konseri. 19,25: Bilmece köşesi. 19,55: Şiirler. 20: Halk şarkıları. 20,30: Ders. (İtalyanca). 21,10: Saar havzası konferans. 21,30: Avusturya eserlerinden filharmonik konser. 24: Schiller neşriyatı .

MOSKOVA, 1724 m.
19,30: Taganni ve oda musikisi. 20,30: Müsahabe. 21: Kafkas havaları. 23,05: İngilizce neşriyat. 24,05: Almanca neşriyat.

BELGRAT, 437 m.
20: Orkestra konseri. 21: Jübliyanadan nakil. — Haberler. — Dans musikisi.

ROMA, NAPOLİ, BARİ
21,45: Karışık konser. 22,15: Piyes. 23: dans musikisi.

ŞİMALİ ITALYA GRUPU
21,45: Üç perdelik piyes. — Müteakiben Dans musikisi.

PRAG 470 m.
20,35: Karışık konser ve şarkılar. — Müsahabe. 22: Plâk konseri. 23: Haberler.

BRESLAU, 316 m.
19,40: "Evlenme pazarında seyahat„ isimli Silisya temsili. — Muhtelif. 21,30: Filharmonik konser. 23,40: Dans musikisi.

VIYANA, 507 m.
20,15: Askeri konser. 21: Milli duygular. 21,15: Muhtelif. 21,45: "Es ruft eine Melodie„ isimli musikili skeç. 22,20: Moc Regerin eserlerinden konser. — Müsahabe, haberler. 23,30: Akşam konseri.

10 Mayıs Perşembe

İSTANBUL,
18,30: Plâk neşriyatı. 19,20: Ajans haberleri. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Keml Niyazi B. Hayriye H. Mahir B. Müzeyyen H.) 21: Ajans haberleri. 21,25: Radyo orkestrası (Feriha Tevfik Hanımın iştirâkile.)

VARŞOVA, 1415 m.
18,15: Solist sanatkârlar tarafından konser. — Müsahabe. 21,55: Milandan naklen: Skalâ operasında verilecek "MEFISTOPHELE„ isimli Ghionenin eserlerinden opera temsili.

BÜKREŞ, 364 m.
18: Dinico orkestrası. 19: Haberler. 19,15: Orkestranın devamı. 20: Konferans. 20,20: Plâk. (Romen musikisi.) — Konferans. 21: Kilise korosu tarafından Romen musikisi. 21, 30: Radyo orkestrası. 22: Konferans. 22,15: Radyo orkestrası. 22,45: Haberler.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18,30: Imre Magyar sigan takımı. 19,30: Konferans. 19,30: Pudapeşte Salon takımı. 21: Stüdyo tiyatrosu. 22,50: Kahvehane musikisi. 23,35: Friedlin idaresinde opera orkestrası.

HAMBURG, 332 m.
18,30: Neşeli karışık neşriyat.

KONIGSVUSTERHAUSEN,
19,15: Askeri konser. 20,15: Plâk. 20: Spor 21: Dans musikisi. ve halk parçaları. 22: Plâk. 24: Dans musikisi.

MOSKOVA, 1724 m .
20,20: Müsahabe.. Almanca neşriyat. 23: Fransızca neşriyat. 24,05: Espanyolca.

BELGRAT, 437 m.
20: Plâk. 20,30: Smetananın eserlerinden "Dalibor„ isimli opera temsili (Pragtan naklen.) 23,45: Dans musikisi.

ROMA, NAPOLİ, BARİ
18,10: Konser. — Müsahabe. — Plâk. 21,45 Karışık konser.

ŞİMALİ ITALYA GRUPU,
18,10: Dans musikisi., — Müsahabe.. — Plâk. — Müsahabe. 21,55: Skalâ di Milânodan: MEFISCTOFELES„ operası.

PRAG, 470 m.
18,45: Plâk. 19: Almanca neşriyat. 20: Muhtelif. 2,30: Smetmanın "Delibor„ operası. 23,45: Plâk.

BRESLAU, 316 m.
20: Küçük konser. — Muhtelif. 21: Tagannili konser. 23,30: Sigan nameleri. ve dans musikisi.

VIYANA, 507 m.
18,30: Kurtet konseri. 19,30: Hilda Berg mann kendi eserlerinden. — Haberler. 20,15: Yeni operalardan mürekkep tagannili konser. 21,45: Skalâ di Milanodan naklen Boitonun "MEFISTOFELES„ operası

11 Mayıs Cuma

İSTANBUL,
12,30: Alaturka plâk neşriyatı. 18,30: Plâk neşriyatı. 19,20: Ajans haberleri. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı (Eliza Fahri H. İnci H. Ülkü H. Sevim H.) 21,15: Ajans ve borsa haberleri, 21,25: Muhtelif sigan musikisi.

VARŞOVA, 1415 m.
19,10: Hafif musiki. 19,50: Müsahabeler. 21,15: Varşova filharmonik takımı tarafından konser. 23,40: Dans musikisi. 24: Tayyare hücumlarına dair bahisler. 24,05: Dans musikisi.

BÜKREŞ, 364 m.
18: Sibiceono orkestrası.. 19: aHberler , 19, 15: Orkestranın devamı 19,50: Üniversite dersleri. 20,10: Konfarns. 20,30: Romen operasında verilecek temsili nakil veya plâk ile Wagnerin "TANNHAEUSER„ operasının neşir.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18,30: Keman konseri. 18,50: Neşeli neşriyat. 19,20: Spor haberleri. 19,30: Piyano konseri. 20: Müsahabe. 20,30: Operadan naklen Verdinin "Don Garlos„ operası. 24,30: Orpat Toll sigan takımı.

HAMBURG, 332 m.
20: Bando mızıka. 21,15: "S.Atamburu„ isimli bir skeç. 22,25: Schumannın 38 nci B - Dur icimli ilkbahar senfonisi.

KONIGSVUSTERHAUSEN, 1571
22,25: Plâk. — Haberler. 24: Gece konseri.

MSKOVA, 1724 m.
21: Müsahabe. — Orkestra konseri. 22: Çek neşriyatı.. 23,05: Ingilizce neşriyatı. 24,05: Almanca.

BELGRAT, 437 m.
20: Plâk. 20,20: Plâk. — Müsahabe. 21: Zagrepten nakil. 23: Haberler. — Radyo orkestrası .

ROMA, NAPOLİ, BARİ
18: Senfonik konser. — Müsahabe. — Plâk — Müsahabe. 21,45: Bando mızıka. Müteakiben piyes.

ŞİMALİ ITALYA GRUPU,
20: Müsahabe. — Plâk. — Müsahabe.. 21, 45: Senfonik konser.

PRAG, 470 m.
18,05: Kuartet konseri. — Muhtelif. 20,05: Plâk. — Muhtelif. 21,30: Mozartın "FIGARO' nun DÜGÜNÜ„ opereti. 23: Son haberler.

BRESLAU, 316 m.
20: Bando mızıka. — Muhtelif 21,15: Muhsikili milli neşriyat. 23: Haberler. 23,30: Taganni. 24,10: Neşeli musiki.

VIYANA, 507 m.
20,15: Karışık neşriyat. — Aktüalite. 21: Smeananın eserlerinden tagannili konser. (Eva Hadrabovd; 'Anton Konrat). 22,30: Haftanın haber icmali. — Haberler. 23,20: Holzer orkestrası.

12 Mayıs Cumartesi

İSTANBUL,
18,30: Fransızca ders. 19: Doktor Ali Şükrü B. tarafından çocukalrın büyütülmesine dair. konferans. Ve ajans. 19,30: Alaturka musiki neşriyatı. (Kemençe Fahire H. Tanbur Refik B. Ut Nevres B. Fikret B. Safiye H. Eşref Şefik B. tarafından müsahabe. Ve ajans. haberleri. 21,25: Necip Yakup Bey orkestrası.

VARŞOVA, 1415 m.
17,35: Hafif musiki. — Konferans. 19,10: Plâk. 19,35: Kreislerin keman musikisi. (Plâk) — Müsahabe. 21: Chopinin eserlerinden senfonik konser. 21,30: Müsahabe. 21,45: Smetananın eserlerinden senfonik konser. 23: Plâk 24,05: Dans musikisi.

BÜKREŞ ,364 m.
18: Georges Corologos caz takımı (dans). -9: Haberler. 19,15: Dans muisikinin devamı. 20: Universite dersi. 20,20: Melle J. Favelesco tarafından taganni 20,45: Konferans. 21: Radyo orkestrası. 22: Müsahabe. 22,20: Dans plâkları. — Haberler. 23: Kahvehane musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Çocuk bahçesinden nakil. 18,30: Keman konseri. 19: Müsahabe. 19,20: Opera orkestrası. — Müsahabe. 21,15: Karışık neşriyat. 23,30 Rigo sigan takımı. 24,15: Polydor ve Brunwick plâkları.

HAMBURG, 332 m.
19,35: Müsahabe. 20: Piyano konseri. 20,30: "Rettungstation„ isimli neşriyat.

KONIGSVUSTERHAUSE,
21,25: Orkesra. 22,10: Müsahabe, haberler. 24: Karışık musikili neşriya.

MOSKOVA, 1724 m.
19,30: Müsahabe. — Şiir. — Musiki. 20,30: Müsahabe. 21: Piyano, keman ve taganni konseserleri.

BELGRAT, 437 m.
20: Pragtan naklen Stemananın "Libouhe„ operası. 23,40: Haberler. — Dans musikis.

ROMA, NAPOLİ, BARİ,
18,10: Konser. — Müsahabe. — Plâk. 22: "Fransızca da Rimini„ isimli operet.

ŞİMALİ ITALYA GRUPU
18,10: Dans musikisi. — Müsahabe. — Plâk — Müsahabe. 21,45: Triyo konser. 22,50: Varyete.

PRAG, 316 m.
20: Smetananın "LIBUSE„ operası. 23,40: Plâk. 23,55: Radyo orkestrası.

BRESLAU, 316
19: Muhtelif bahisler. 21,15: Berlindeni "Ecvelâ Zoo, sonra Eden'e„ isimli musikili skeç.

VIYANA, 507 m.
19: Solo keman konseri. 19,40: Aktüalite. — kısa haberler. 20,25: Bar musikisi. 21,05: Rot - Weiss - Rot„ isimli skeç. 23,05: Son haberler. 23,05: Holzer radyo orkestrası.

SPOR

Avrupa atletizm şampiyonası ve Balkan oyunları

Beynelmilel federasyon bir atletimizin seyahat ve ikamet masrafını kabul etti

İSTANBUL, 1. A.A. — Atletizm federasyonu reisi Burhanettin Bey, bu sene hariçle yapılacak temaslar hakında şunları söylemiştir:

"— Bu seneki haricî faaliyet noktasından bizi birinci derecede alâkadar eden iki hadise vardır:

1 — Avrupa atletizm şampiyonası.

2 — Balkan oyunları.

Avrupa atletizm şampiyonası bu sen birinci defa olarak İtalyanın Torino şehrinde eylülün ikinci haftasında yapılacaktır. Mezkûr federasyon bu müsabakalara gelecek Avrupa atletlerinden yüz tanesinin seyyahat ve İtalyadaki ikamet masraflarırını deruhte etmiştir. Bu meyanda Türkiyeden yalnız bir atletin masrafı deruhte edilmiştir.

Bu hâdisenin haricinde olarak vaziyeti tetkik edersek Balkan oyunlarının hemen akabine düşen Avrupa şampiyonasına izinler vesair gibi mahzurlar dolayisiyle bizim iştirâkimizde müşkilât olduğu tahmin edilebilir.

Balkan şampyonasına gelince :

Dört senedir Atinada yapılan bu oyunlar bu sene Zağrep'de 26 ağustosla bir ve iki eylülde yapılacağı Yuğoslavya federasyonu tarafından dört gün evvel resmen bildirildi. Bizim tarafımızdan vaki olan teklif üzerine kongra 1933 den itibaren dört sene oyunların nerede yapılacağını tesbite karar vermişti. Bu karar üzerinedir ki, Türkler 1935 de, Bulgarlar 1936, Romenler 1937 de ve Yuğoslavlar 1938 senesinde oyunları kendi memleketlerinde tertip etmeyi taahhüt etmişler, fakat Yuğoslavlar 1934 için hükûmetten muavenet temin edeceklerini ümit ettikleri için bu senenin oyunlarını belki kendi memleketlerinde yapacaklarını o zaman, geçen teşrini evvelde yapılan o kongrada bildirmişlerdi. İşte oyunları Zağrep'te yapılması bu safahattan geçerek tahakkuk etmiştir. Bu sene de, gayri memul bir mani olmazsa, iştirakimiz tabiidir.

MAHKEMELERDE

Türk - Fransız mahkemesindeki davalar

Dün Türk - Fransız muhtelit hakem mahkemesinde eski ticaret vekili Ali Cenanî Bey tarafından Fransa hükûmeti aleyhine açılan davanın mürafaası yapılmıştır.

Davanın mevzuu Ali Cenanî Beyin Adanadaki arazisinin Fransızlar tarafından işgalinden mütevellit tazminat talebi idi.

Bundan başka Augustin Norman davası ve daha üç davanın mürafaalarına devam edilmiş ve mahkeme bu davalar hakkındaki kararını bildirmek üzere cumartesi gününe bırakılmıştır.

Zehra H. tevkif edildi

Zehra hanım isminde bir kadını aramak bahanesile kapısını çalan ve ısrarla içeri girmek istiyen Mustafa isimli bir adamı vurmaktan suçlu Şahinde hanım dün müddeiumumîliğe teslim edilmiştir.

Müddeiumumîlik Şahinde hanımı üçüncü istintak dairesine sevketmiş, istintak hâkimi de kendisini isticvap ederek hakkında tevkif kararı vermiştir.

Triyesteden istenen istinabe

Triyeste mahkemesi İstanbul ikinci ticaret mahkemesi vasıtasile bazı şahitlerin dinlenmesine karar vermişti.

Bu husustaki evrak ikinci ticaret mahkemesince hazırlanmış, şahitlere tebligat yapılmıştır. İstinabe mayısın ikinci haftasında yapılacaktır.

Adliye vekâletinin bir taziyesi

Vefat eden Gümüşhane asliye mahkemesi reisi Cemal Beyin ailesine vekâlet namına beyanı taziyete İstanbul müddeiumumîliği memur edilmiştir.

Bugün müddeiumumî muavinlerinden bir zat Cemal bey merhumun Yeniköydeki evine giderek ailesine vekâletin teessür ve taziyetlerini beyan edecektir.

Adliye encümeninde

İstanbul adliye encümni dün toplanmış, yeni münhalleri tesbit ve talipleren evrakını tetkik etmiştir.

Yakında mübaşirlik ve daktiloğraflık imtihanı açılacaktır.

Mezuniyet

Müddeiumumîlik başmuavini Salih Bey ahvali sıhhiyesi dolayısile mezuniyet almıştır. Başmuavinlik makamına ilâmat dairesi şefi İsmail Hakkı Beyin vekâlet etmesi için adliye vekâletinden emir gelmiş ve İsmail Hakkı Bey işe başlamıştır.

M. Rene Benjamin

Şehrimizde bir konferans verecek olan Fransız muharrirlerinden M. Rene Benjamin dün Romanya vapurile Köstenceden şehrimize gelmiş ve Turing klöbün Türk-Fransız komitesine mensup zevat tarafından karşılanmıştır.

M. Benjamin şehirde bir gezinti yapmış ve akşam 18,30 da Ünyon Fransezde edebî bir konferans vermiştir.

Akşam Perapalas otelinde Türk - Fransız komitesi tarafından şerefine bir ziyafet verilmiştir.

M. Benjamin ayni vapurla bugün Pireye gidecektir.

MÜTEFERRİK HABERLER

BELEDİYEDE

Elektrik Ücretleri

Komisyon 10 para değil 30 para indirdi

Nisan birden itibaren muteber olacak olan yeni elektrik ücretleri tarifesinde on para tenzilât yapılmıştır. Şimdi elektrik ücretleri kilovat başına 16,5 kuruştur. Öğrendiğimize göre, belediye, tenzilâtın on para değil 30 para yapılabileceğini ileri sürerek bu hususta Nafia vekâletine müracaat etmiştir. 30 para tenzilâtın nasıl kabil olabileceğine dair de bir formül tesbit olunmuştur.

Beyaz peynir satışı

Kaşar ve beyaz peynirin yıkanmadan yenen gıda maddelerinden olduğu nazarı dikkate alınarak, bunların camekânlı kaplar içinde satılması ve açıkta satılması belediye tarafından şubelere tamim edilmiştir.

Dr. Orhan Remzi Bey

Paris, Berlin ve Viyanada altı seneden beri ihtisas yapmakta olan Dr. Orhan Remzi Bey Cerrahpaşa hastahanesi kanser ve radyüm enstitüsü mütehassıslığına tayin edilmiştir.

Belediyede suiistimale ihtimal verilmiyor

Dünkü akşam gazetelerinden biri Kerestecilerde inşa edilmekte olan büyük meyva ve sebze hâlinin yapılışında bir takım yolsuzluklar olduğunu yazıyordu.

Belediyede henüz tevsik edilmiş bir şey olmamakla beraber, suiistimale ihtimal verilmemektedir.

Meselenin aslı şudur:

Sebze ve meyva tüccarı belediyeye müracaatla yapılan hâlin kendileri için daha münasip bir şekilde imalini encümeni daimîden talep etmişlerdir.

Bunun üzerine encümen bu tüccarlardan bazılarını belediyeye çağırarak kendilerini dinlemiştir. Tüccarın dileği yazıhaneleri ile birlikte sebze depolarının yapılmasıdır. Halbuki, belediye fen heyeti bunu esbabı sıhhiye ve fenniyeden dolayı yazıhanelerinin karşısında yaptırtmakta idi.

Encümen arasından seçilen beş kiliş bir komisyon yakında belediye fen heyetinden de mesul zevat olduğu halde mahallinde tahkikat yapacak ve İstanbul tüccarı ile fen heyetinin iddialarını uzlaştırmağa ve eğer bir mahzur olmaz sa ikisi ortası bir hal çaresi bulmağa çalışacaktır.

İnşaat plânında yapılan 50 bin liralık fazla tadil ise, o arazinin esasen deniz kenarında olması ve sahilin rıhtımsız bulunmasından su çıkmış olmasıdır.

Encümen hâlin sahil kısmına bir rıhtım da yaptıracaktır.

Lehistanın millî bayramı

Yarın Lehistanın millî bayramı olduğundan sabah saat onda Terra Santa kilisesinde bir âyini ruhanî, saat 11 de Lehistan konsoloshanesinde de bir resmi kabul yapılacaktır.

Yoklama

Üç aylık yoklamalarına bugünden itibaren başlanıyor

Eytam, Eramil ve mütekaidinin üç aylık yoklamalarına bugünden itibaren başlanmıştır. Maaş sahipleri mensup oldukları nahiyelerde ki belediye şubelerine müracaat edecekler, doldurmuş oldukları ilmühaberleri iki şahit huzurunda memurlara tasdik ettireceklerdir. İlmühaberlere resimler yapıştırılmış olacaktır. İlmühaberler alâkadar malmüdürlüklerine götürülecektir. Gerek belediye ve gerekse malmüdürlüklerine bizzat müracaat edilecek ve bütün evrak maaş sahiplerinin yanında bulunacaktır. Mazeretleri olanların vekilleri nüfus tezkereleri resimli olması şarttır.

Küçük haberler

* Uzun zamanlar Türk musikisine hizmeti dokunmuş olan viyolonistlerimizden İsak Bravn efendi beş yüz lira kıymetindeki musiki repertüvarını musiki sanatkârları cemiyetine terketmiştir. Cemiyet kendisine teşekkür etmektedir.

* Aylık verildi — Mayıs umumî maaşı dün verilmiştir.

* İstanbul Tüberküloz cemiyeti dün saat 18 de profesör doktor Tevfik Salim Paşanın riyasetinde toplanmış, azalar arasında ilmî müsahabeler yapılmıştır.

* Pratik farmakologlar birliği heyeti idaresince konferans şeklinde tertip edilen derslerden ikincisi bu akşam saat 22 de kimyager Mustafa Nevzat Bey tarafından verilecektir.

* Verem mücadele cemiyeti heyeti idaresi dün Ali Paşanın riyasetinde toplanmış, cemiyete ait bazı meseleler görüldüğü gibi, Erenköy sanatoryomuna verilen elektrik cereyanı dolayısile tesisatın ikmali ve evvelce sana toryoma Avrupadan alınmış olan son sistem rontken makinesinin faaliyete geçirilmesi mevzuu bahsedilmiştir.

* Hastabakıcı mektebinden mezun hemşireler yurdunun heyeti idaresi toplanmıştır. Yurt, yaz için mezuniyet alan hemşirelerin istirahatleri için Erenköyünde bir köşk kiralamış ve tefrişine başlamıştır.

* Himayeietfal Cemiyeti heyeti merkeziyesi dün reis veliki Şakir Paşanın riyaseti altında mutat aylık içtimaını yapmıştır.

* Etıbba odası heyeti idaresi dün reis Niyazi İsmet Beyin riyaseti altında toplanmış ve meslekî bazı müzakeratta bulunmuştur.

Takdir edilen mülkiye memurları

İnegöl kaymakamı Ekrem, Çanakkale mektupçusu Alâettin, Beyazıt nüfus müdürü Talât, Denizli vilâyeti idare heyeti baş kâtibi Niyazi, Sivrihisar tahrirat kâtibi Ali Rıza Beyler vazifelerini iyi gördüklernden takdir edilmişlerdir.

EKONOMİ

Ampul fabrikası açmak için

Barselonda büyük bir elektrik fabrikası tarafından İstanbulda bir ampul fabrikası açmak için ticaret odası nezdinde bir teşebbüs yapılmıştır.

Ticaret odası bu teklifin mahiyeti etrafında tetkikat icra etmektedir.

Japonlar koyun derisi istiyorlar

Bir Japon grupu, bizden mühim miktarda koyun derisi istemektedir.

Ticaret odası Japonların bu talebini ticaret odasına bildirmiştir.

Orduda fındık mahsulü

ORDU, 1 (A.A.) — Avrupada çıkan şayialar hilâfına olarak bu sene fındık mahsulümüzde hiç bir fevkalâdelik yoktur. Ordu vilâyeti mıntakasında döküm itibarile geçen seneki mahsul miktarı 90 bin kantar tahmin edilmektedir.

Mıntakamızda fındık bahçelerinde ağaçların genişlettirilmesi sayesinde gelecek sene fazla mahsul alınacağı kuvvetle muhtemeldir.

Yeni fındık mahsulünün piyasaya kuru ve nevileri ayrılarak getirilmesi için ticaret odası şimdiden tedbirler almaktadır.

TRABZON, 1 (A.A.) — Yeni sene fındık mahsulü ilk tahminlere göre geçen sene mahsulünün yarısından noksandır.

Ordudan ihracat

ORDU, 1 (A.A.) — Londraya yumurta ihracı için yumurtacılar hazırlanmaktadırlar.

Ordu iskelesinden eylûl iptidasından bugüne kadar kırk üç bin çuval iç fındık, 17,000 çuval kabuklu fındık ihraç edilmiştir.

POLİSTE

Kamalı adam

Dün gece geç vakit Ihlamurda şüpheli vaziyette dolaşan Kör Abdullah oğlu Ahmet polisin nazarı dikkatini celbetmiş üzeri araştırılınca büyük bir kama çıkmıştır.

Motosikletler

Dün saat 11 bubukta Fethi efendinin idare etmekte olduğu 248 numaralı motosiklet Sultanahmet cihetinden gelirken Madam Bolya namında bir kadına çarpmış ve sol kolundan yaralamıştır.

Eli sustalı kadın

Dün Galatada Kemeraltında kahveci Muhittin ile kahveci Haydar biribirlerile kavga ederken o esnada orada bulunan Muhittinin dostu Nadide isminde bir kadın araya girmiş elindeki süstalı ile Haydarı kolundan yaralamıştır.

Kadın ve Muhittin derhal polise teslim edilmiştir.

Yugoslav sefiri

Belgrattan dönmüş olan Yugoslavyanın Ankara sefiri Mösyö Yankoviç dün akşam Ankaraya gitmiştir.

İngiliz muharipl[eri] Yarın geliyorlar

Cumhuriyet abidesine çelenk koyacaklar

Çanakkale harbinde ölen İngiliz askerlerinin mezarlarını ve Çanakkale harp sahasını ziyaret etmek üzere Çanakkaleye gelmiş olan eski İngiliz muhariplerinin 700 kişilik heyet yarın şehrimize geleceklerdir. İngiliz heyeti şehrimizde bulunan eski İngiliz muhariplerinden mürekkep bir heyet tarafından karşılanacaklardır, [...] lerine Londra otelinde bir zi[yafet] verilecektir. İngiliz muhari[pleri] bu ziyafete mukabele olmak ü[zere] vapurda bir ziyafet verecekle[r]. Bu ziyafete Türk ricalinden ba[zı] vat davet edilecektir.

İngiliz muharipleri, yarın C[um]huriyet âbideaine bir çelenk b[ıra]kacaklardır.

Afyon - Antalya hat[tı]

İSPARTA, 1. A.A. — Ş[ehri]mizde bulunan Afyon - An[talya] demiryolu istikşaf heyeti m[ınta]kası dahilinde tetkiklerine devam etmektedirler.

Sofya elçimiz Sofyaya vardı

SOFYA, 1 (A.A.) — Tür[kiye]nin Madrit elçiliğine nakle[dilen] Tevfik Kâmil Beyin yerine S[ofya] orta elçiliğine tayin olunan A[li Şev]ki Bey dün buraya muvasalat e[t]miş ve istasyonda elçilik er[kânı] tarafından istikbal olunmuştur.

Ali Şevki bey bu sabah b[aş]vekil M. Muşanof tarafından [ka]bul edilmiş ve kendisile uzun [müd]det görüşmüştür.

İbrahim Tali Beyin tetkikatı

EDİRNE, 1. A.A. — Edir[ne] tetkikatına devam eden umum[î mü]fettiş İbrahim Tali Bey, b[ugün] tayyare cemiyetini ziyaret et[miş]tir. İbrahim Tali Bey cemi[yetin] varidat ve muhtelif işler üze[rinde] tetkikatta bulunmuştur. Geç[en yıl]ların varidatı arasında yaptığı [...] kayeseli tetkiklerinden pek [...]nun kalmış ve vatan müdafa[ası] hayırlı hizmetler yapan cemi[yetin] teşkilât bakımından kuvvetle[ndi]rilmesi hususunda cemiyetin [...] heyeti azalariyle fikir teatisin[de ve] hasbıhallerde bulunmuştur.

İbrahim Tali Bey öğleden [son]ra Karaağaca giderek bu sab[ah zi]yaretine gelen şark şimen[difer] kumpanyası müstahdemini il[e] bihallerde bulunmuştur.

10 liraya kadar olan hediyeler

ANKARA, 1 (Telefonla) Posta paket ile eşhas namına [ha]riçten hediye olarak gönde[rilen] ve kıymeti 10 lirayı geçmiye[n ...] yanın kontenjan kaydına b[ağlı ol]madan memleketimize serbest[çe ...]line İcra Vekilleri Heyetince [ka]rar verilmiştir.

Bir Dişçinin Romanı

Anlatan: Aka GÜNDÜZ

3

senindir. Seni Avrupaya göndereceğim.

— Baba, ben yirmi bir yaşına geldim.

— Daha çocuksun, ben sağ kaldığım müddetçe sen Pariste, Berlinde, heryerde ikmali tahsil edeceksin. Eğer ben çabuk ölürsem o başka. O zaman senin öğrendiklerin sana yeter. Ben seni niçin dişçi yapmak istiyorum biliyor musun? Benim çenem neye sağa çarpık, suratım yamrı yumru olduğunu biliyor musun? Bunu bilirsen, beni anlarsın. Ben bir vilâyet merkezinin defterdarlığını teftiş ediyordum. Vilâyet merkezinde dişçi yoktu. Ağrıyan sol dişimi kim çekti?... Bir nalbant! İnan bana. Nalbant kerpeteni ile çekti ve suratım bu hale girdi. Nalbantın suçu yoktu. Berberin suçu yoktu. Valinin suçu yoktu. Belediye reisinin suçu yoktu. Cemiyetin suçu yoktu. Suç, sarıkta ve rejimde idi. Dişçi diş çeker. Kadın yabancı erkeğe görünmez. Mademki dişçi diş çeker, dişi ağrıyan kadının da dişini çekecektir. Diş çekmek için kadının suratını ve ağzının içini görmek lâzımdır. Yabancı dişçi kadının ağzının içini değil ya, suratını bile göremez. Fetva mı? fetva! Ama ötede peştemallı berber ve köstekli, burunsalıklı nalbant diş çekermiş. Nesine lâzım. Hem o yabancı değil. Ayni memleketli, hemşeri demek yarı kardeş demek. Aşa yukarı nikâh bile düşmez. Sen mensup olduğun büyük milletin güzel suratını benim çirkin suratıma döndürmek istemezsen dişçi ol.

Ben babamı dinledim ve dişçi oldum. Üç beş fakülteyi bitirdikten sonra sekiz on büyük hastahanede staj gördükten, dokuz on profesöre asistanlık ettikten sonra buraya geldim. Babam ölmüştü. Bana miras olarak bir buçuk ev ile sekiz yüz lira borç bıraktı. Yarı hisseli evi sattım babamın borcunu ödedim. Bir evi üç bin kâğıda sattım bu kabineyi açtım.

Ve tahmininiz gibi bugün açım.

Yanımdaki kızın aylığını veremiyorum.

Sahtekârlığa başladım beyefendi, sahtekârlığa! Siz buraya geldiğiniz zaman, ben içeriki odada idim. Ne banker İnsull'e gittim, ne tüccar bilmem kime. Hastabakıcımla aramızda kumpas kurmuştuk, böyle yüksekten atarsak belki müşteri buluruz sanıyorduk. Halbuki sekiz müşterimiz bile yok.

Ben bir kahkaha koyuverdim. Delikanlı acı acı söylediklerine karşılık sanan bu kahkahama içerledi. Anladım. Dedim ki:

— Arkadaş! Darılma bana. Ben başka şeye güldüm. Sen gençsin. Ortada kaşarlanmışlar vardır. Benim gibi. Onlar sana meydan vermek isteseler bile ellerinden gelmez. Sen kendini tanıtıncaya kadar benim yaşımın bir misli yıl daha ister. Azdır bile. Bak bizim üstat dediğimiz profesör flâna. Paris fakültesinden orta derecede çıktığı halde bizde meşhur profesör olmuştur. Onun karşısına cevherlinin cevherlisi bir genci getir kimse metelik vermez. Hoş, o da buna meydan bırakmaz ya...

Sarık kalktı, rejim değişti ama, kafanın içi değişmedi. Bunu sizlerden bekliyoruz.

— Ben babamın dediklerini yaptım.

— Hayır, yapmadın.

— Yaptım da böyle oldum. Bütün evi üç bin kâğıda sattım. Bu kabineyi düzdüm. En medenî memleketlerde bile böyle bir kabine az bulunur. Fakat işte... (gözleri bir daha yaş dolarak).. işte bu haldeyim. Kabinemin iki aylığını veremedim. Kız bir buçuk aylık istiyor. Ben üç dört gündenberi birer dilim ekmekle birer çay... nihayet sahtekârlığa düştüm. Belki yarın dolandırıcı olacağım. Dişiniz çekilmiyecek dişlerden değildi. Kollarımda kuvvet yoktu ki çekeyim. Siz kendiniz bakkalın kendisini gördünüz de çağırdınız. Geçen gün bakkalı, ben çağırdım ve kıyafetini değiştirerek muavinim diye bir müşterinin dişini çektirdim. Üç liranın ikisini ona verdim. Birisini yarıyarıya kızla paylaştık. Halk değere, değer vermyor. Halk bizi aç bırakıyor. Vergiler...

— Sus delikanlı! diye haykırdım. Buraya kadar söylediklerinde haklısın, fakat şimdi hezeyana başladın. Para verici olan halk sana neye gelsin? Sen halka gideceksin. Halk seni neye aç bıraksın? Bıraksaydı babana aylık vermezdi, baban da seni beş fakültede okutamazdı. Vergi diyorsun. Vergi, vergi, vergi... ne istiyorsun be birader?! Otur, kazan, yaşa, vergi verme. Hükûmet sana bedavadan baksın. Seferde neye siperde kurşun atıyorsun? Varlığını korumak için değil mi? Hazerde neye vergi veriyorsun? Seferin siperini kazandırmamak için...

Adem baba bile Serendibe gitmek zahmetine katlanmadan dünyada yaşayamamıştır. Sokaktan geçersin, üç lâmba yanıyor diye şikâyet edersin. Memleketi öyle bir hale getirdiler, öyle bir zihniyete soktular ki herkes her şeyi serbestçe yapacak ve devlete on para vergi veremiyecek! Ve devlet, havadan civadan inen altın külçelerile yaşayacak! Yaşamak şöyle dursun, artanını gene size bize verecek! Veremezse? gene suçlu olacak!

— Pardon! Ben şahsan...

— Sus delikanlı! Bu şahsan lâfı insana bulantı veriyor. Şahsan, şahsan, şahsan! Bıktık usandık! Memleket deyince şahsı lâfa katılmaz. Memleket lâfa katılır. Sen beni bıyıklı kedilerimle, kuyruklu köpeklerimle tanıyorsun. A[...] seni iliklerinden tanıyorum. [...] zihniyet[...]te casus, panikletme [...] aşılar. Sulhte casus, vergi [...] mesini aşılar. İkisi de bir [...] çıkar.

Enayi! Vergi vermek iste[mezsen] Vergi kaçakçılığının her türlü[sünü] yaparsın. Sonra da devletten [...] yare, tank, top, tüfek, ra[hat] kazanç, dans, ve mükellef so[...]tersin.

— Darılmayınız beyefendi. [...] size içimi döküyorum. Ne [yapa]yım?

— Ne yapacaksın? Babanın [de]diğini yap.

— ?????

— Ben fakülteden diploma [aldım]. Bilmem kaç profesöre asista[nlık] etmişsin. Böyle bir gence İsta[nbul]da iş yoktur. İzmirde iş yok[tur]. Bilhassa Ankarada iş yoktur[...] maz ve oldurulmayacaktır. B[...]

Yeni hayatın gidişi böyle. B[u]cakları seni dişçisiz vatan bu[...] çalışsın diye adam etti. b[...]

— Hakkınız var. Fakat b[...] dım, öyle şaşırdım ki ne yapa[...] mı bir türlü bilemiyorum, dü[...] miyorum.

- Bitmedi -

İnhisarlar bütçesi

Varidat 37880000 lira tahmin edildi, üç genç Avrupaya tahsile gönderilecek

ANKARA, 1 (Milliyet) — Bütçe encümeni inhisar umum müdürlüğünün bütçesini müzakere ve kabul etmiştir.

İnhisarlar umum müdürlüğünün 1933 satış varidatı 38,950,000 lira tahmin edilmişti. 1934 varidatı 1,070.000 lira noksanile 37,880.000 lira tahmin edilmiştir. Tütün beyiye resmi 50 bin liradan 65 bin liraya, bira resmi ve hissesi 340 bin liradan 380 bin liraya, şarap resmi 135 bin liradan 150 bin lira fazlasile tahmin edilmekte ve müskirat beyiye resmi 140 bin ve ecnebi müskirat ve ıtriyat resmi 5 bin lira olarak kalmaktadır.

Geçen seneye nazaran para cezaları 40 bin lira eksik olarak 120 bin, muhtelif hâsılat 40 bin lira noksanile 140 bin ve istirdatlar da 80 bin lira fazlasile 120 bin lira olmak üzere umumî varidat 40 milyon liradan bir milyon lira eksik olarak 59 milyon lir atahmin edilmiştir.

Bu gelirin 24580000 lirası tütünden altı milyon lirası müskirattan 7300000 lirası tuzdan beklenmektedir.

Bütçe encümeni geçen seneye nazaran 280 bin lira kadar tasarrufla getirilmiş olan masraf bütçesinin muhtelif fasılları üzerinde de 100 bin liralık kadar bir tenzilât yaparak masraf bütçesini kabul etmiştir.

İnhisar idaresi 1933 bütçesinde inhisarların birleştirilmesi dolayısile memurların adet ve ücretlerinden ve idare masraflarından tenkisat yapılmış olduğu için bunlar değiştirilmiyerek masraf kısmından geçen yıl bütçesi üzerindeki tecrübelere istinaden yukarıki tenzilât yapılmış ve tasarrufatın bir kısmı da inşaat, yangın söndürme malzemesi gibi tehiri caiz olmayan ve idarenin koruma sandığına muavenet gibi inhisar memurlarını âti endişesinden kurtarmak ve müesseseye bağlamak gibi işlere hasrolunmuştur.

İnhisar idaresi tütünleri istifa, ziraat usullerini ıslah, hastalıklarını tetkik ve tedavi çarelerini taharri ve tütünlerin fermantasyonunu tecrübe etmek üzere Maltepe enstitüsünün muhtelif şubelerinde en son rasyonel, fennî malûmatı haiz mütehassıslara ihtiyaç olduğundan tütüne müteallik nebatî hastalıkları, kimyevi tahlilleri ve fermantasyon usullerini tahsil etmek üzere ziraat tahsili görmüş lisana vâkıf şimdilik üç genci Fransa, İtalya ve Rusya veya Almanyaya tahsile göndermeğe karar vermiştir. Bunlar için 10 bin liralık bir masrak kabul edilmiştir.

Mütehassıslar faslını da 118 bin liraya çıkarılmıştır. İnhisarlar memurlarının yardım sandığına muavenet maksadile kadroya dahil memur ücretlerinin yüzde beşi nisbetinde muavenet esası üzerine bir lâyiha hazırlanmış olduğundan bu maksatla bütçeye 225 bin lira tahsisat konmuştur.

Fransada bir ihtilâl teşebbüsü meydana çıkarıldı!

(Başı 1 inci sahifede)

ele geçirilmiştir. Zabıtaya yardım etmek üzere Parise 3,000 asker sevkolunmuştur.

Bulgaristanda .

SOFYA, 1 (A.A.) — 1 mayıs münasebetile Sofyada da tertibat alınmıştır. Bulgar Dahiliye nezareti, her türlü tezahüratı yasak etmiş, ve en küçük bir hâdiseden, işçi rüesasını şahsen mes'ul tutacağını bildirmiştir.

Romanyada . . .

BÜKREŞ, 1 (A.A.) — 1 mayıs, kanunen amele bayramı olduğundan bütün resmî müessesat ve hususî müesseseler kapanmıştır.

Yalnız menfaati umumiyeye hadim servisler müstesnadır.

Gazeteler, intişar etmemiştir. İçtimalar menedilmiştir. Sendikalar, kır şenlikleri tertip etmişlerdir.

Memleket rehberlerini yetiştiren öz ana: Harbiye

(Başı 1 inci sahifede)

duğu halde muntaazm ve dinç adımlarla parka geldiler.

Budnan sonra Kuleli ve Bursa liseleri mezunları da dinç ve muntazam yürüyüşlerle parka girdiler.

Maltepe lisesi müdürü Erkânı harp miralayı Adil Bey merasime nezaret ediyordu.

Maltepe lisesi bandosu güzel parçalar çalarken karşıdan mezunları almağa gelen genç Harbiye kıtası göründü. Harbiye kıt'ası parka girerek bir sır teşkil etmiş olan Maltepe ve Kuleli, Bursa liseleri kar şısında vaziyet aldı.

Bunun üzerine merasim başlamıştı.

Harbiye mektebinden Seyfettin Efendi, mezunlara hitaben bir nutuk söylemiştir.

Memleket rehberlerini yetiştiren ana: Harbiye

Seyfettin Efendi demiştir ki:

— Arkadaşlar,

Zaman zaman tarihin yürüyüşünü değiştiren ve ona yakıcı gücünden hız alan bir istekle hükmeden bir ordunun saflarına karışıyorsunuz. Şimdi sizleri, hayat bilginiz için uzun senelerin emeğini harcadığınız bir yuvadan, daha ulu bir yuvaya, şerefle dolu, savaş bilgisi ocağına, dünyaya ün salmış kahramanlar yetiştiren bir diyara ve bir senedir sizleri aralarında görmek isteyen arkadaşlar arasına götüreceğiz.

Arkadaşlar, temeli atıldığı günden beri Türk milletinin tarihi yürüyüşünü aydın ufuklara ulaştıranları doğuran mukaddes bir ana var. Buna Harbiye derler.

Bu ana, bugün Türk vatanı kadar geniş kollarını açmış, sizi bağrına basarken hoş geldiniz. evlâtlar, diyor. Ve biz, sizin öz kardeşiniz Harbiyeliler haykırıyoruz: Hoş geldiniz, arkadaşlar!„

Mezunlarımız

Buna yeni mezunlar namına Bursa lisesinden Cemal Efendi cevap verdi ve Harbiyeye geçmekten mütevellit sevinçlerini anlattı. Ve dedi ki:

"— Yeni yuvamıza kavuşurken bizleri öz vatan çocuğu olarak yetiştirmeğe gayret eden öğreticilerimiz önünde vecd ile eğiliriz.„

Buna Harbiyeden Nahit Efendi cevap verdi ve sözlerini şöylece bitirdi:

Harbiyeye iltihak eden gençlerimiz demir adımlarla ilerlerken

— Yaşasın Türklük, Yaşasın Gazi, Yaşasın Cümhuriyet!

Merasim Yaşa Gazi sesleri ve alkışlar arasında bitti. Genç liseliler Harbiyenin yolunu tuttular. Sirkeci, Köprü, İstiklâl caddesi yolile Harbiyeye gidildi ve yollarda alkışlarla karşılandılar.

Askeri liselerimizin gösterdiği muvaffakıyet

Askerî liselerimizin son seneler içinde gösterdiği bariz faikiyetler ve muvaffakıyetler cidden kayda şayandır. Geçen sene olduğu gibi bu sene de liseyi muvaffakıyetle bitirenler arasında bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Bu imtihanda kazanan talebeler askerî mühendis olmak üzere Almanyaya gönderilecektir.

Halk tarafından bu son seneler de askerî mekteplere büyük bir rağbet gösterilmektedir. Gençliğin eskiden beri bu yüksek ve vatanî mesleğe karşı duymuş olduğu alâka bu senelerde daha fazlalaşmıştır.

İktısat vekili Celâl B. in tetkikleri

(Başı 1 inci sahifede)

len zevatın ayrı ayrı ellerini sıkarak kendilerine teşekkür ettikten sonra trene binmiştir.

İktısat vekilimize İzmir mebusu Osman zade Hamdi, Kocaeli mebusu Süreyya Beylerle uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami Beyler refakat etmektedirler.

Celâl Bey, Hereke fabrikasında tetkikat yapacak ve geceyi fabrikada geçirdikten sonra İzmite gidecektir.

Vekil Bey İzmitte kâğıt fabrikası yerini ziyaret ederek tetkikatta bulunacak ve bu akşam trenle Ankaraya avdet edecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Samsun adliye işleri

Eski bakımsız bina az zaman içinde yep yeni ve ter temiz bir hale getirildi

Samsun mahkemelerinin müşterek kalemi, köşede müddeiumumî Cemil Bey.

SAMSUN, (Milliyet) — 30,000 nüfuslu Samsunun yedi bini mütecaviz merkez ve bir bu kadarı da hariç dosyası bulunan icra işlerinin ötedenberi tek bir meurla idare edilmesi halkın daimî sızıltı ve şikâyetlerini mucip oluyordu. Memurun haciz için köylerde bulunduğu zamanlar eshabı mesalih günlerini icra dairesi kapısında öldürmeğe mahkûm bulunuyorlardı. İcra dairesi adli binasının altındaki ufacık dükkâna sığınmış bir halde bulunuyorodu. Ağır, ceza asliye, hukuk, ve ceza ve sulh mahkemelerini camî tam teşkilâtlı adliye devairide büyükçe bir evin üst katlarını işgal etmiş, daracık odalar mahkeme salonu ittihaz edilmişti. Bundan başka bina dahili nazarı dikkati celbedecek derecede bakımsız olduğu gibi en ufak bir yangın tehlikesini karşılayacak basit bir harik tertibatı dahi mevcut değildi. İşte adliyenin yakın zamana kadar ki vaziyeti.

Henüz bir kaç ay evvel gelen yeni Müddeiumumimiz Cemil Beyin ilk işi bu noksanları nazarı dikkate almak ve derhal Vekâletle mu habereye girişerek izale çarelerini araştırmak olmuştur. İşte bu devamlı teşebbüslerin neticesi parlak adliyemizde esaslı yenilikler vücuda getirilmiştir. İcranın tek memuru, iki memur, ve iki muavin olmak üzere dörde iblağ edilmiştir. İcranın yanındaki iki dükkâan bölmeleri yıkılarak eski daire ile birleştirilmek suretile bir salon haline ifrağ edildi. Zemin asfalt yapıldığı gibi muntazam dosya dolapları ve müracaat gişeleri imal ettirildi. Dükkânların kepenkleri kaldırılarak bunlara demir parmaklıklı geniş pencereler yapılarak çirkinlik izale edildi. Diğer metrûk dükkânların gene kepenk ve bölmeleri kaldırılarak geniş mahkeme salonları yaptırıldı. Emanet deiresi içinde betonlu mazbut bir yer ayrıldı. Bütün binanın hariç ve dahili boyandı, her tarafına muntazam yangın muslukları ve tertibatı yaptırıldı. Ağır ceza Reisi Hidayet ve Müddeiumumimiz Cemil Beylerin müşterek mesailerile üç ay gibi kısa bir zaman zarfında ve çok cüz'i bir para ile adliye binası vilâyetin vaziyetile mütenasip yepyeni ve tertemiz bir şekil aldığı gibi eshabı mesalihin işlerinin de kolaylaşmış olması şayanı memnuniyettir.

Çeşme ılıcaları

ÇEŞME, 1 (A.A.) — Çeşme ılıcalarında hazırlıklara başlanmıştır. Ilıcalar 15 mayısta açılacaktır. Bu yıl ılıcalarda bir çok yenilikler, bir çok yeni binalar hususî ve modern oteller yapılmıştır.

İneboluda sis

İNEBOLU, 1 (A.A.) — Gece yarısı başlıyan kesif sis devam etmektedir. Bugün limanımıza gelmesi beklenen vapurlar açıklarda dolaşmakta, havanın açılmasını beklemektedirler.

Zarada Gazi günü

SİVAS, (Milliyet) — Zarâ Sıvasa merbut Sivas - Erzurum yolu üezrinde bir kaza merkezidir. Buraya gelen Kaymakam Mustafa Nami Bey her hususta gösterdiği vatanlıklarla ve bilhassa gençliğe ve gençlik kaynaşmalarına büyük ehemmiyet veriyor. Onlarla yakından alâkadar oluyor..

Zara gençlerini bir araya toplamıştır. Son kongrede bütün azanın iştirâkile bazı lüzumlu esaslar tespit edilmiştir. Bu eesaslara göre Zrâdâ "Kızıl Dağ" adile bir teşekkül meydana getirilmiştir. Bu teşekkül şimdilik bazı kollardan ibarettir. Bunlar spor, musiki, temsil kollarıdır. Bu çalışma kolları kendi aralarında nizamnamelerini yapmışlar ve idare heyetlerini seçmişlerdir. Bundan sonra Türk inkılâbının büyük kurtarıcısı Gazi Hz. nin Zârâya ilk geldiği gün olan 28 haziran gecesinin ve o günün "Gazi„ günü olmasına ve bugün için büyük hazırlıklarla o günü kutlulanmasına karar vermişlerdir.

Köylüyü döven nahiye müdürü

HAVZA, 1 (Milliyet) — Yapılan şikâyetleri tahkik için mülkiye müfettişi Refik, jandarma alay mülhakı binbaşı Cavit Beyle havzaya geldiler.

Bir hayvan hırsızlığı tahkikatında köylüyü dövdüğü anlaşılan Karahalil nahiye müdürü Şevki Beye işten el çektirildi.

Karakol kumandanı Hüseyin onbaşı tevkif edildi. Tahkikata devam ediliyor.

Hamidiye Bandırmada

BANDIRMA, (Milliyet) — Hamidiye krovazörü perşenbe günü öğleden sonra limanımıza gelerek Bandırmayı şereflendirmiştir. Gemi limanda demirledikten bir müddet sonra süvari ve zabitan şehre çıkarak kaymakamlık, halk fırkası, belediye ve alay kumandanlığını ziyarette bulunmuşlar. Kaza kaymakamı Ragıp, halk fırkası ve belediye reisi Kâşif Beyler, alay kumandanı ve zabitandan mürekkep bir heyet Hamidiyeye giderek ziyareti iade etmişlerdir. Heyet top atışlarile selâmlanmıştır. Gemi cuma günü binlerce halk tarafından ziyaret edilmiştir. Öğleden sonra Hamidiye futbol takımı ile Bandırma birlik spor takımı arasında ve bahriye zabiti Hayri beyin idaresinde yapılan maç samimî ve çok heyecanlı olmuş ve üç üçe beraberlik le neticelenmiştir.

Kız kardeş katili

Bozdoğana bağlı dükdüran köyünde yirmi yaşında Hafize bir iki sene evvel gemici Hasan oğlu Mehmetle evlenmiştir. Geçinememişler. Kadın hafif meşreplik etmeğe başlamış. Dedikodular olmuş, bu halden fena halde müteessir olan Hafizenin kardeşi Ahmet kız kardeşini bir bahane ile tarlaya götürmüş ve orada Hafizeyi bir çok yerlerinden bıçakla öldürdükten sonra cesetini Mendrese atarak kaçmıştır. Ahmet kalanmıştır.

Köy kanununu köylülere izah

GERMENCİK, (Milliyet) — Aydin Halkevi köycüler şübesi komite azasından gazeteci Vasfi Hilmi Bey dün Germenciğe gelerk nahiyeye Bağlı köy muhtar ve ihtiyar heyetlerile, fırka ocak reislerine, fırka salonunda köy kanunu ve tatbikatı, kanunun köylülerimize bahşettiği faideler üzerinde izahatta bulunmuştur. Toplantıda Nahiye müdürü Süleyman Şevki, belediye reisi Tahir ve fırka reisi Tevfik beylerde bulunmuşlardır. Bu toplantıdan istifade edilerek köylülerimizle 23 nisan Millî Hakimiyet ve çocuk bayramı ve Cümhuriyet idaremizin çocuğa verdiği kıymet veehemmiyet üzerinde de konuşmalar yapılmış ve Aydın Halkevinin köylülerimizin sihhî, içtimaî, tarihî ve ziraî vaziyetlerini tesbit için tertip ettiği sorğu cetvelleri dağıtılmıştır. Köy kanunu izahlarına her perşembe günü devam edilecektir.

Finlandiya Başvekili Peştede

VARŞOVA, 1 (A.A.) — Münetenekkiren Peşteye gitmekte olan Finlandiya başvekili M. Toivo Kinimacki bu sabah buraya gelmiş ve başvekili ziyaret etmiştir.

Moskova telsiz evi

MOSKOVA, 1 (A.A.) — Moskova telsiz evinin inşasına başlanmıştır. Bu bina 22 katlı olacak ve içinde 29 stüdyo bulunacaktır.

Bundan maada 2000 kişi alacak bir radyo tiyatrosunu da ihtiva edecektir.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi aranıyor

Türk tabasından olmak şartile tornacılık, tesviyecilik, elektrikçilik ve makine montajından tamamile anlayan iyi bir ustaya ihtiyaç vardır. İplik fabrikasında çalışmış olan tercih olunur. Taliplerin tercümei hal ve evrâklarının suretleri ile Milliyet GA. V. İ. F. adresine yazmaları.

* * *

Henüz askerliğini bitirmiş san'atı tesviyeci ve okuması yazması yerinde daktilo bilir bir genç iş arıyor. İş Bürosu Recep.

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Kom. dan: Hava kıt'atı için Diyarbekir'de Ali Pınarde yapılacak olan bir efrat paviyonu inşası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 15-5-934 salı günü saat 10,30 dadır. Taliplerin şartnamelerini görmek için her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankara'da M. M. V. Sa. Al. Komisyonuna müracaatları.

(3502)) (1780) 2504

* * *

M. M. V. SA. AL. KOM. dan :

Hava kıt'aları ihtiyacı için İzmir Reşadiye de inşa edilecek bir pavyon ile bir mutbah kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 4 Haziran 934 Pazartesi günü saat 10,30 da yapılacaktır. Taliplerin keşif ve şartnameleri görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankara'da M. M. V. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları.

(3516) (2144)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118.

Muayenehane ve ev telefonu: 22398 yazlık ikametgâh telefonu: Kandilli 38, Beylerbeyi 31

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut Fabrikaları muhafız efradının iaşeleri için Haziran 934 iptidasından Teşrinisani 934 nihayetine kadar altı ay zarfında alınacak aşağıda cins ve miktarı yazılı Et, Ekmek ve yeşil sebze ayrı ayrı açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameleri görmek üzere pazartesi ve perşembe günleri ve münakasaya girmek için 10 Mayıs 934 perşembe günü saat 14 de Fabrikada Satınalma Komisyonuna müracaatları. (486) (1863)

Kilo	Cinsi
1300	Sığır Eti
9000	Ekmek
300	Patates
200	Kuru sovan
60	Taze Bakla
60	Ispanak
210	Sakız Kabağı
300	Taze ayşe kadın fasulyesi
200	Kırmızı Domates
360	Patlıcan
150	Taze Bamya
60	Pırasa
60	Lahana

2506

* * *

Barut Fabrikası dahilinde yetişen taze otların biçilmesi için 30-4-934 tarihinde açılan aleni müzayedeye talip çıkmadığından bir hafta müddetle tekrar müzayedeye konulmuştur. Talip olanların 10 Mayıs 934 perşembe günü saat 14 de Bakırköy Barut Fabrikasında Satınalma Komisyonuna müracaat eylemeleri.

(475) (2141)

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Ipotek cihetinden paraya çevrilmesi mukarrer bulunan ve tamamına beş bin beş yüz elli üç lira kıymet taktir edilen İstanbul Gedikpaşa mahallesinde eski 66-68 yeni 86-88 numaralarla mürakkam dükkânı müştemil bir bap hanenin tamamı dört yüz on dört bin yedi yüz yirmi hisse itibarile iki yüz kırk iki bin yüz on iki hissesi açık arttırmaya vazedilmiş olup 4-6-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtten on alıya kadar dairemizde birinci açık arttırması icra kılınacaktır. Arttırma bedeli mezkûr hisseye isabet eden kıymeti muhammininin yüzde 75 şini bulduğu taktirde mezkûr gayrı menkul hissesi müşterisi uhtesine ihale olunacaktır. Aksi halde son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 19-6-934 tarihine müsadif salı günü keza dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmasında en son arttıran üstünde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirâk etmek isteyenlerin mezkûr gayrı menkul kıymeti muhamminesinin yüzde 7,5 buçuğu nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların irtifk hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiye faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi taktirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, vakıf icaresi, tenviriye ve tanzifiye rusumu müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 6-5-934 tarihinden itibaren her kesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 933-622 No. lu dosyada mevcut ve mahalli mezkûrun evsaf ve mesaha vesairesini havi vaziyet ve taktiri kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur.

(16291)

Şirketi Hayriyeden:

	Mtr.	boy	adet	
21-26 santim kalınlık	6-9		200	dört köşe meşe kütük
Vasat çevresi 65 santimden yukarı	7-15		300	Yuvarlak kabuksuz meşe direk
10x12	4-5		200	Meşe kiriş

Yukarda eb'adı yazılan meşe kereste şirketin Hasköyde kâin anbarına teslim edilmek üzre mübayaa edilecektir. Satıcıların kapalı zarfla 15-5-934 günü akşamına kadar Şirketi Hayriye müdiriyetine müracaatları. (16289)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

İzmir sür'at yolu
SAKARYA vapuru HER PERŞEMBE günü saat 14 te Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmire gidecektir. Bu vapur HER PAZAR günü saat15 te İzmirden kalkıp doğru İstanbula gelecektir.

İmroz yolu
Her PERŞEMBE günü Galata rıhtımından saat 18 de TAYYAR vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Ayvalık yolu
BANDIRMA vapuru 2 Mayıs ÇARŞAMBA 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (2059) 2513

Mersin sürat yolu
ADANA vapuru 4 Mayıs CUMA 11 de Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. (2099)

Bartın yolu
BURSA vapuru 3 Mayıs PERŞEMBE 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (2100)

Trabzon sürat yolu
CÜMHURİYET vapuru 3 Mayıs PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Pulathane'ye uğrayacaktır. (2101)

2472

ILAN

Bebek'te Cevdet Paşa caddesinde kâin sahilhanede mükim ve Beşiktaş İkinci sulh Hakimliğince mahcur merhum Sadrıâzam Arifi Paşa oğlu Mustafa Şekip Beye ait hane eşyası 6 Mayıs 1934 Pazar günü saat 14,30 da bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

Mustafa Şekip Beyin vasisi
Avukat Salih Reşit
(16324)

Kiralık büyük bina aranıyor
Tıp Talebe Yurdu Müdürlüğünden:

Talebe yurdu olarak kullanılmak üzere Sultanahmet, Cağaloğlu, Divanyolu ve Beyazıt semtlerinde büyük binası olupta "Kâğir olanlar tercih olunur" kiraya vermek arzusunda bulunanların Çemberlitaş civarında Fuat paşa türbesi karşısında Leylî Tıp Talebe Yurdu Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (2142)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Istanbul'dan Ankara'ya gidiş dönüş için gayet ucuz bir tenezzüh seyahati

3 Mayıs Perşembe günü akşamı Haydarpaşa'dan hareketle Cuma günü sabahleyin Ankara'ya muvasalat ve aynı günün akşamı Ankara'dan hareketle Cumartesi sabahı Haydarpaşa'ya avdet edilmek üzere bir halk treni tertip edilmiştir. Yolcuların katarda istirahatlerini temin için geniş ve numaralı yerler ayrılacaktır.

Gidiş dönüş nakliye ücretleri %50 tenzillidir. Yarım ücrete tabi çocuklara da ayrıca %50 tenzilât yapılır.

Katarda ucuz ve hususî bir tabldot yapılacaktır. Azimet ve avdette iki defa akşam yemeği ve iki sabah kahvaltısı, her türlü resim ve servis masrafiyle beraber 160 kuruştur. 10 yaşına kadar olan çocuklardan bu masrafın yarısı alınır.

Bu katara; Haydarpaşa, Hereke, Izmit, Adapazarı, Arifiye, Sapanca, Geyve, Osmaneli, Bilecik, Karaköy, Bozöyük, Eskişehir, Sarıköy, Polatlı, istasyonlarından yalnız Ankaraya gidiş dönüş için yolcu almacaktır. Yolcuların, bilet alırken ve seyahat esnasında üzerlerinde fotoğraflı hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakası bulundurmaları veyahut küçük bir vesika fotoğrafını bilet alacakları istasyonlara tevdi etmeleri lâzımdır. Bu katar için 20 Nisan 1934 tarihinden itibaren İstanbul'da Haydarpaşa İtasyonu ile yataklı Vagon Şirketinin Beyoğlu ve Galata Acentalarından ve Halk treninin yolcu alacağı istasyonlardan bilet verilmeğe başlanacaktır.

Yolcuların trende yer bulmaları için biletlerini evvelden tedarik etmeleri menfaatleri icabıdır.

3 Mayıs 1934 Perşembe günü zevalden sonra bilet satışına nihayet verilir. Katarda yemek yiyecek yolculardan yemek ve kahvaltı parası da bilet parasile beraber almarak biletlerine ayrıca yazılır.

Bu tren;

Haydarpaşa'dan	3 Mayıs Perşembe günü	saat	18.20 de hareket
Ankara'ya	4 Mayıs Cuma günü	saat	9.23 de muvasalat
Ankara'dan	4 Mayıs Cuma günü	saat	19,50 de hareket
Haydarpaşa'ya	5 Mayıs Cumartesi günü	saat	9,50 de muvasalat

edecektir.

Yolcular, Ankara'da Turing kulüp ve Devlet Demiryolları memurları tarafından karşılanarak kendilerine Ankara'da rehberlik edilecektir.

Işbu tenezzüh katarına ait bilet hamilleri, Ankara banliyö trenlerinde meccanen seyahat edeceklerdir.

Fazla tafsilât ve diğer istasyonlara ait hareket ve muvasalat saatleri, alâkadar istasyon ve acentalardaki ilânlarda yazılıdır. (2077) 2

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

5158 kilo	kuzu eti	Kapalı zarfla münakasası	19 Mayıs 934 saat 14 te.
12121	„ Koyun eti	„	„ „ „ „ „
9414	„ Kuzu eti	„	„ „ „ „ „ saat 15 te
26599	„ koyun eti	„	„ „ „ „ „
182426 kilo	ekmek	Kapalı zarfla münakasası	19 Mayıs 934 Cumartesi günü saat 16

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem mevadı iaşenin 19 Mayıs 934 cumartesi günü hizalarındaki saat münakasası kapalı zarfla yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün münakasasma iştirâk edeceklerin yevm ve saati mezkûrda usulüne tevfikan kapatılmış zarflarile Kasımpaşada kâin Komisyona müracaatları. (1838)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Gedikpaşada Jandarma Eşya ve Levazım Anbarı dahilindeki sundurma yeniden yaptırılacak ve pazarlığı 5 Mayıs 934 Cumartesi günü saat 14 den 15 şe kadar yapılacaktır. Talipler şartname ve keşifnameyi görmek üzere istedikleri vakit pazarlığa iştirak için de mezkûr günün muayyen saatında Komisyonumuza gelmeleri. (2148)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

A.— (1500) Kilo Sabun: 5-5-934 cumartesi günü saat (14).

B.— (750 Kilo Damğa Kurşunu: 5-5-934 Cumartesi günü saat (15).

C.— (500) Kilo Arap Sabunu: 7-5-934 pazartesi günü saat (14).

Bu üç kalem eşyayı vermek isteyenlerin nümune ve şartnameleri gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere yüzde 7,5 teminatlariyle beraber hizalarında gösterilen gün ve satlerde Galata'da Alım, satım komisyonuna müracaatları. (2010)

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Zabita memurları için yaptırılacak 221 takım Sivil bise 12 Nisan 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve palı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Teklif olunacak fiat haddi lâyık görüldüğü tadirde ihalesi 3 Mayıs 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te icra kılınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere Müdüriyet Idare komisyonuna müracaatları ve teklif mektubu ile teminat akçesini ihale günü olan 3 Mayıs 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 kadar Vilâyet Muhasebecilik dairesinde müteşekkil alım satım komisyonuna vermeleri ilân olunur. (1692) 2488

Büyük Tayyare Piyangosu

17 inci tertip 1 inci keşide 11 Mayıs 1934 tedir.

Büyük ikramiye 20.000 liradır

Ayrıca: 8.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır. 2476

Istanbul Vilâyetinden:

Van gölü sefain işletme idaresi için marangozhane, demirhane ve inşaat dairelerine ait âlât ve edevat ile elektrik, fabrika ve gemiler levazımatı, duba ve iskele inşaat ve tamirat malzemesi, motörlü duba için semidizel makinesi mübayaası için 25 Nisan 934 tarihinde ihalesi tekarrür etmiş ti :

Bu kerre görülen lüzuma binaen ihalenin 15 Mayıs 934 tarihine müsadif salı gününe tehir edildiğinden şeraiti öğrenmek ve münakasaya dahil olmak isteyenlerin mezkûr günde saat 10 da Vilâyet Daire Müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (2143)

Adapazarından Hendek, Düzce ve Bolu ve mühakatlarına gönderilecek mamul tütünle ispirto ve ispirtolu içkilerin nakliye münakasasma iştirâk edenler tarafmdan teklif olunan bedeller haddi lâyikında görülmediğinden münakasa bir hafta müddetle temdit edilmiştir. Münakasaya girmek isteyenlerin şartname ve mukavelenameyi görerek pey sürmek üzere 3-5-934 gününe müsadif Perşembe günü saat 16 ya kadar Izmitte Kocaeli Inhisarlar Baş Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur. Münakasa şartnamesi İstanbulda Inhisarlar Umum Müdürlüğü Sevkiyat Şubesinde, Adapazarı, Bolu, Düzce ve Hendek Inhisarlar idarelerinde görülebilir. (2078)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Ankarada yapılacak Jandarma ve polis mektebinin münakasası 30 Nisan 934 de yapılmayıp 10 Mayıs 934 Perşembe günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin Ankarada Dahiliye vekâletinde teşekkül edecek inşaat Komisyonuna müracaatları. (2038) 2497

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 87 : 120 adet yangın söndürme aleti 5-5-934 cumartesi günü saat on dörtte pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

3 — Isteklilerin yüzde yedi buçuk teminat olan ikiyüz altmış yedi liralık vezne makbuzu veya teminat mektplariyle zamanında komisyona gelmeleri. (2106) 2517

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma ihtiyacı için (30000 : 37000) metre yazlık kumaş kapalı zarf usuli ile 7-5-1934 pazartesi günü saat on beşte satın alınacaktır. Isteklilerin şartname, nümune ve evsafını görmek üzere istedikleri vakit münakasaya girmek için de ihale gün ve saatinde Komisyonumuza müracaatları. (1693) 2489

EVKAF MÜDİRİYETİ İLANLARI

Gureba hastanesine lüzumu olan âlâtı tıbbiyenin pazarlık suretile Mayısın Beşinci Cumartesi günü saat on beşte ihalesi icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak ve listeyi görmek üzere her gün Levazım Idaresine ve ihale günü Idare Encümenine müracaatları. (2140)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

19 Eylül 930 tarihinden evvel emniyet 6 mcı şubece kayıtlı olan hususî otomobillerden taksiye çıkarılacaklar için taksi talimatnamesinin 10 uncu maddesi ile tayin edilen müddetin Mayıs 934 nihayetine kadar temdidine Daimî Encümence karar verilmiş olduğu ilân olunur. (2160)

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden:

Taksimde Kuloğlu mahallesinin Ağa sokağında 12 No. lu apartmanın beşte bir hissesi verğî borcundan dolayı bil müzayede satılacaktır. Mezkûr apartmanın beşte bir hissesine talip olanların ihale tarihi olan 24-5-934 perşembe günü saat 14 ten 15 şe kadar Beyoğlu kazasında müteşekkil idare hey'etine müracaatları. (2134)

Satılık Pırlanta Küpe

Hastalık hasebile satışı tehir edilen fevkalâde temiz ve nadide 12 krat büyüklüğünde bir çift pırlanta küpe 3 Mayıs Perşembe günü öğleden sonra Sandal Bedestenünde müzayede ile satılacaktır. Nadide bir mücevhere malik olmak istayenlerin o gün müzayede maahlline gelmeleri. (16287)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.